

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. Az intézmény meghatározása	4
3. Helyzetfeltárás és értékelés	4
3.1. Oktatáspolitikai elvárások, változások, új kihívások	4
3.1.1. A szülők, a család igénye	6
3.1.2. Az iskolák elvárásai	6
3.2. Partneri, környezeti elvárások	7
3.3. A működés feltételrendszere	8
3.3.1. Humán erőforrás, személyi feltételek, szervezeti jellemzők	8
3.3.2. A gazdálkodás jellemzői, tárgyi, dologi feltételek	9
3.3.3. A tanulói összetétel jellemzői	11
3.4. Pedagógiai környezet, nevelési klíma	12
3.4.1. A nevelőmunka helyzete	12
3.4.2. Tanulóink iskolán és kollégiumon kívüli tevékenysége	13
3.4.3. A tanulók szociokulturális helyzetének feltárása	13
3.5. A tanulókról való gondoskodás, személyes törődés	14
3.5.1. Gyermek- és ifjúságvédelem	14
3.6. Közösségi élet, hagyományőrzés és hagyományápolás	15
3.6.1. Közösségi élet szervezése	15
3.6.2. Diákönkormányzat	15
3.6.3. Hagyományápolás	16
3.7. Kapcsolatrendszer	17
3.7.1. A kollégium kapcsolatai	17
3.8. A mérési, értékelési, ellenőrzési rendszer	19
3.9. Alaptevékenységen belüli pedagógiai tevékenység	20
3.10. Intézményi alapelvek, feladatok, követelmények	23
3.11. Nevelési célok alapján meghatározott területek fejlesztése	26
3.11.1. Az intézmény általános fejlesztési elvei	26
3.11.2. Tanulástámogatás fejlesztése	27
3.11.3. A tanulókról való gondoskodás, személyes törődés	28
3.11.4. Közösségi élet fejlesztése	30
3.11.5. Hátránykompenzáció	32
3.11.6. Speciális célcsoportok fejlesztése	32
3.11.7. A kollégium legfontosabb külső partnereivel való kapcsolatok fejlesztése	33

3.12.	A tanulók fejlesztésének terve, kompetenciaalapú fejlesztés	34
3.12.1.	Tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése	34
3.12.2.	Erkölcsei nevelés	35
3.12.3.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	36
3.12.4.	Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés	36
3.12.5.	Önismeret és a társas kultúra fejlesztése	37
3.12.6.	Családi életre nevelés	38
3.12.7.	Egészséges életmód, testi-lelki egészség.	38
3.12.8.	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	39
3.12.9.	Környezettudatos magatartás kialakulásának segítése	39
3.12.10.	Pályaorientáció segítése, felzárkóztatás. Tehetségek kiválasztása, gondozása.	40
3.12.11.	Gazdasági és pénzügyi nevelés.	42
3.12.12.	Médiatudatosságra nevelés	42
4.	Jövőkép	42
4.1.	Fejlesztési feladatok	42
5.	Kötelező kollégiumi foglalkozások és témakörök	44
5.1.	Kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere	44
5.1.1.	Felkészítő foglalkozások	44
5.1.2.	Speciális ismereteket adó foglalkozások	45
6.	Ellenőrzési, mérési, értékelési rendszer	79
6.1.	Ellenőrzési, értékelési rendszer	79
6.2.	A tanulói neveltség és teljesítmény ellenőrzése, mérése, értékelése	79
6.3.	Intézkedési tervek	80
6.4.	Megvalósítás, végrehajtás	80
6.5.	Ellenőrzés, mérés	81
7.	Záradék	89

Mottó:

„Amit tudsz, nagy érték, az ősök hagyománya, becsüld meg, erősödj meg benne, mert ha többre akarsz menni, csak erre építhetsz!”

(Kodály Zoltán)

1. Bevezetés

Pedagógiai programunkat igyekeztünk úgy összeállítani, hogy bemutassa intézményünk nevelési elveit, céljainkat, hogy tájékozódást adjon az elkövetkezendő öt évre saját részünkre és partnereink számára is.

Kollégiumunk egész tevékenységében kiemelten szerepel **a pedagógiai-szociális és egészségügyi szakképzés segítése**, valamint a különböző **gimnáziumok és szakképző iskolák** tanulójának ellátása. Mindez megkívánja, hogy az alapvető műveltségi területeket (**a kommunikáció-viselkedéskultúra, az informatika-számítástechnika, könyvtár-használat, idegen nyelvi szakkör**, a művészetek: **énekezen, drámapedagógia, vizuális kultúra, sport**, életvitel és **gyakorlati** ismeretek: **kézműves szakkör, háztartástan-főző- és varrószakkör, pályaorientáció**) kiemelten kezeljük. A hangsúlyt a **tevékenységekre** szeretnénk helyezni. **Célunk**, az iskolai munkára való felkészítés, a **szakmai gyakorlatokhoz** használható **segítségnyújtás**, hogy megfelelő **felkészültséggel végezdhessék jövőendő hivatásukat**. Fontos továbbá az is, hogy kollégiumunkban a tehetséges és a továbbtanulás iránt érdeklődő diákok is kellő támogatást kapjanak.

Pedagógiai programunk **előkészítésében a nevelőtestület** tagjai tevékenyen kivették részüket. **Közösen** dolgoztuk ki a **tizenkét műveltségi területre** vonatkozó fejezetet, folytatva az **előző program tapasztalatait**, figyelembe véve a **Köznevelési törvényben** foglaltakat, a **Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában** (továbbiakban: alapprogram) javasoltakat. Kollégiumunk diákjai a budapesti középiskolák tanulói.

A programba beépítettük pedagógiai tapasztalatainkat, azokat a nevelési, közösségi értékeket, elveket, melyeket eddigi munkánk során is alkalmaztunk.

2. Az intézmény meghatározása

Az intézmény neve:	Fábry Zoltán Középiskolás Leánykollégium
Címe:	1074, Budapest, Hársfa u. 4.
Típusa:	általános kollégium
Férőhelyek száma:	51 fő
Fenntartója:	Belső-Pesti Tankerületi Központ
Beiskolázási körzet:	országos
Jogállása:	önálló jogi személy, működtetési feladatait a Belső-Pesti Tankerületi Központ látja el
Fő tevékenysége:	a fővárosi intézmények középfokon tanuló diákjainak kollégiumi ellátása, nevelése, étkeztetése, az intézményi vagyon működtetése
Kiegészítő tevékenység:	egyéb korlátozottan igénybe vehető szálláshely-szolgáltatás

3. Helyzetfeltárás és értékelés

3.1. Oktatáspolitikai elvárások, változások, új kihívások

A Magyar Köztársaság Alkotmányában meghatározott a „művelődéshez való jog, esélyegyenlőség alapján való gyakorlásának biztosítása, a tanítás szabadságának érvényesítése, a tanulók, szülők és a közoktatásban foglalkoztatottak jogainak és kötelezettségeinek meghatározása korszerű tudást biztosító közoktatási rendszer irányítása és működtetése céljából.”

A nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXCV.** tv, és az Országgyűlés által módosított **2019. évi LXXV.** tv.(továbbiakban: köznevelési törvény) **a közoktatás megújulását** hozta magával.

32/2012 (X.8.) EMMI rendelet a a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról rendelkezik.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI r. tartalmazza a felvételi eljárásra vonatkozó szabályokat(32.§), a Pedagógiai program elhelyezése, megtekintési lehetőségét, és szülőknek szóló tájékoztatás elveit(82.§). Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok koordinálását (128.§), valamint a könyvtári feladatokat (166.§.).

326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szól.

A kollégiumi nevelés céljait és alapelveit és feladatait a köznevelési törvény 1. és 17. §-a, valamint az Alapprogram mellékletei határozzák meg. **A DÖK véleményezési jogot** gyakorol a **kollégiumi házirend**, az intézményi **SZMSZ** elfogadásakor, ill. módosításakor. (25. és 48. §). A tanulók **diákkörök**et és azok képviselőit **diákönkormányzat**ot hozhatnak létre (48. §).

A **tanulói kötelezettségek** sorában szerepel a kollégiumra való hivatkozás, az itt élőknek be kell tartaniuk a **kollégiumi rendet**, s amennyiben ezt megsértik, **fegyelmi eljárás** indítható ellenük. (58 §).

A köznevelési törvény 9/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelettel kiadott **Kollégiumi nevelés országos alapprogramja** (a továbbiakban **Alapprogram**), ennek **212/2020. (VII.1)** módosítása és a Ktv26. §-a meghatározza a kollégiumok **pedagógiai programjának felülvizsgálatát és módosítását**, „figyelembe véve az érdekelt iskolák pedagógiai programját”. A programnak tartalmaznia kell: a köznevelési törvény alapján, nemcsak a kollégium nevelési **alapelveit, célkitűzéseit**, mindazokat a pedagógiai **tevékenységi formákat, módszereket és feladatokat**, melyek biztosítják a tanulók **humánus légkörben** folyó nevelését, hanem a diákok **személyiségének fejlesztését, képességének és tehetségének** kibontakoztatását is meghatározva a jellemző kompetenciákat. Meg kell határozni a **pályaválasztást és az önálló életkezdést** segítő tevékenység elveit, a nevelőmunka **ellenőrzését, mérési, értékelési, minőségfejlesztési rendszerét**, a szükséges **eszközök és felszerelések jegyzékét**. Ki kell dolgozni továbbá a **tanuló életrendje, tanulása, szabadideje** szervezésének elveit is.

A kötelezően biztosítandó **foglalkozások rendje, időkerete** meghatározott irányú tevékenységekre vonatkozik: **felkészítő egyéni és csoportos foglalkozás felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató**, a kollégiumi **csoport nevelési feladatai, az egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító egyéb csoportos** foglalkozás heti 24 óra. A három órát meghaladó kollégiumi foglalkozásokat sport, játékos, egészségfejlesztő foglalkozással kell megszakítani. **A kollégium munka- és foglalkozási rendjét** úgy kell megállapítani, „...hogy a tanuló **rendszeresen hazalátogathasson**, de a **hazautazás** a tanítási évben **nem lehet kötelező...**”.

A NKT. 46. §-a foglalkozik a **tanulók alapvető jogaival és kötelezettségeivel**, azok érvényesítési garanciáival, a **gyermekek védelmét** biztosító ellátások formáival.

A tanulók értékelésének módja és gyakorisága az 54.§-ban leírt fel.

A **pedagógus feladatainak** szabályozása, **kötelezettségei és munkakörével** összefüggő kérdéseket a 62. 63. és 70. §-ban találhatók.

A **szülők jogai és kötelezettségei** a törvény 72.§-ában foglaltaknak.

A **finanszírozás elvei** a Nkt. 50. fejezetében vannak megfogalmazva, meghatározva a **kollégiumban ingyenesen** igénybe vehető szolgáltatásokat, a **tandíjfizetési kötelezettséget**. A fenntartóra vonatkozó kötelezettségeket a 83.és 85.§ tartalmazza.

A **társadalom** számára **fontos**, hogy az **iskolarendszer megfelelő szintű műveltséget** adjon, hisz e nélkül **nem létezik szakmai tudás** sem. Fontos, hogy a **termelésben** részt vállaló **munkaerő kvalifikált, kiegyensúlyozott** legyen, és ezzel együtt a **tudás és az oktatás is felértékelődik**.

A **szakmai tudás**, az általános **műveltség megszerzése** fontos kritériuma a **diákok jövőbeni helytállásának**. Fel kell rá készülni, hogy csak az az ember lehet **sikeres**, aki **művelt, képes alkalmazkodni**. Sajnos a társadalomban az **értékrend** időről-időre **változik**, s a fiatalok **nem képesek kiszűrni a negatívumokat**, de a megfelelő segítség pozitív hatással lehet.

Társadalmi érdek továbbá az is, hogy más- más társadalmi réteghez tartozó, **különböző képességű fiatal együtt** tudjon **tanulni**. A feladatok teljesítéséhez nagy **segítséget nyújthat** kollégiumunk, mert **nyit a kultúra felé**, ébren tartja a **szociális felelősséget** és nem utolsó sorban **céljaink megfogalmazásában** fontos szerepet játszik **az esélyteremtés és az esélykiegyenlítés**.

Az utóbbi évek tapasztalata, a **migráció hatásának** következménye, hogy a **kollégiumoknak** is fel kell vállalniuk a **Kárpát-medencei fiatalok elhelyezését, problémáik intézését, szándékaik megvalósulásának, társadalmi integrációjuk** **segítését**. **Külföldi tanulók** elhelyezése kollégiumunkban nem könnyű feladat, hisz ezek a diákok többnyire **érettségi után** érkeznek Magyarországra szakmát tanulni, határozott elképzelésekkel, célokkal. Többnyire **hiányzik a családi anyagi támogatás**, így a megélhetési, **létfenntartási feladatok** rájuk hárulnak, számunkra pedig más problémákat vetve föl nevelésükkel kapcsolatban.

3.1.1. A szülők, a család igénye

A kollégiumi regiszterekben (pedagógiai intézetek kiadványai), különféle Internetes portálokon **ismertető**k jelennek meg az egyes **kollégiumokról**, így a szülők, tanulók képet kaphatnak kollégium**választási lehetőségeikről**. Az általánosan elfogadott felfogás szerint a **kollégium szerepe, pótolni** a családot.

Tanulóink számára a **kollégiumi környezet** sokszor **kedvezőbb**, mint az otthoni. A családok **elszegényedése, a csonka családok növekedése újfajta kihívást** jelentenek számunkra, mert **pozitív szerepet** közvetíthetünk a család helyett. **Fokozódik az elvárás** a kollégiumok irányába, hogy **erkölcsi nevelést** biztosítsunk, s hogy **értéket adjunk** át. A **kollégiumi igények** felmérésekor szem előtt kell tartani, hogy a **szülő** sokszor **kényszerhelyzetben** van, mert a **szociokulturális hátrányok** miatt valódi **választási lehetősége** nincs. A szülők **iskolai végzettsége, foglalkozása, lakhelye** sokszor **befolyásolja** a tanulók iskola-, **kollégiumválasztását**.

3.1.2. Az iskolák elvárásai

A kollégiumok számára fontos az **együttműködés** nemcsak a **fenntartóval** és a **szülővel**, hanem az **iskolával** is, hisz csak így, a **partnerek** azonosítása után alakíthatja ki – azok igényeinek figyelembevételével – **önálló arculatát**, és az elvárásoknak megfelelően foglalkozhat a minőséggel.

Diákjaink **tudásszintje, tanulási motivációja gyengül**. Egyre inkább **szembekerülünk** azzal a ténnyel, hogy a **pedagógusok napi feladata a felzárkóztatás**. Az **iskolai elvárások** kimerülnek abban, hogy a **tanuló jelenjen meg felkészülten az órán**, míg a **kollégium igyekszik kompenzálni a műveltségbeli különbségeket, egészséges életmódra nevel, szabadidős elfoglaltságot nyújt**. Az **iskola** általában nem fogalmaz meg különösebb igényeket a kollégiumokkal szemben.

3.2. Partneri, környezeti elvárások

A kollégisták **életének és lakhatási** körülményeinek javítására nagy hangsúlyt fektetünk. Erőfeszítéseket teszünk a **tehetséges, ill. lemaradó tanulók támogatására**, figyelembe véve az iskolarendszer alakulását a többféle képzési forma és képzési időtartam megváltozását.

A **fejlesztési feladatainkat** a következőkben határoztuk meg:

- ❖ a kapcsolattartás szülőkkel, családokkal,
- ❖ az esélykülönbségek csökkentése és tehetséggondozás,
- ❖ a tanulók szociális helyzetének javítása,
- ❖ törekvés a hátrányos helyzet megszüntetése,
- ❖ az életkornak megfelelő kompetenciák kialakítása és fejlesztése,
- ❖ az ifjúságvédelem, stabil érzelmi környezet,
- ❖ differenciált egyéni fejlesztés, pályaaorientáció.

Az Alapprogram szerint a tartalmi fejlesztés szükségessé teszi: a **pedagógiai gyakorlat korszerűsítését**, a megkezdett **informatikai hálózat** kiépítését, a hatékonyság növelése érdekében: az iskolai **oktatás és kollégiumi nevelés integrálását**, a **pedagógusok** társadalmi **megbecsülését**. A kollégiumokat alkalmassá tenni: a családi környezetből adódó **szociális és kulturális hátrányok leküzdésére**, a **tehetség mentésére** és a képességeknek megfelelő **tudás** megszerzésére. A fiatalok számára társadalmilag **releváns tudást** közvetíteni, **felkészíteni az életre**, az alapvető **nemzeti értékek** figyelembe vételével, stabil **általános műveltség** megadásával.

A **tanulók életrendjét** szabályozni, újragondolva a **heterogén diákösszetétel** különféle igényeit, figyelembe véve a gyermekbarát **differenciálás elvét**.

A **felzárkóztatás, tehetséggondozás, pályaaorientáció** tervezésekor az egyéni igények megismerése után a **munkaerő-piaci és szülői elvárásoknak** is megfelelni.

A **hátrányos és veszélyeztetett** helyzetűekkel való foglalkozás az **ifjúságvédelem** feladata, és ezt a feladatot a kollégiumoknak is komolyan kell venniük. A kiváltó **okok feltárása** után **intézkedési terven** alapuló programot készíteni.

A **közösségi élet** fejlesztésére csoportközösséget alakítani, hogy tagjai megtanulják az **egymásra figyelés, a türelem**, a rendszeres **eszmecsere**, az **együttműködés** elveit, hogy **növekedjék** biztonságérzetük, **életminőségük**.

A kollégiumban a **minimumfeltételek biztosításával** a tanulók **ellátásának színvonala** jelentősen javult.

A kollégiummal szembeni elvárás továbbá:

- ❖ a kollégium szorosabb és **hatékonyabb együttműködése** az iskolákkal és a civil szervezetekkel,

- ❖ **személyes kapcsolat** ápolása a nevelési folyamat résztvevői között,
- ❖ **hagyományápolás**, egyéni arculat erősítése,
- ❖ **tanárok** folyamatos továbbképzése.

3.3. A működés feltételrendszere

3.3.1. Humán erőforrás, személyi feltételek, szervezeti jellemzők

A nevelőtestület

A pedagógus álláshelyeket, valamint a nevelési-oktatási munkát közvetlenül segítő alkalmazottak létszámát az Nkt. vonatkozó rendeletei alapján, az abban szabályozottak szerint, a fenntartó engedélyezi az aktuális tanévi tantárgyfelosztás jóváhagyásával.

Tanáraink a **közismereti tárgyakban** nyújtanak segítséget a diákoknak. Több közülük évek óta az intézmény dolgozója. A korosztályi megosztottság **főleg fiatal**, s ez az összetétel **előnyt jelent** számunkra, mert:

- ❖ a nevelőtestület **összeszokott, rugalmas**,
- ❖ a **fluktuáció** kicsi,
- ❖ **nagy szaktudással** rendelkeznek, fejlődőképesek,
- ❖ **megbízhatóak**, nagy a felelősségtudatuk.

A kollégák **fegyelmezettsége** példaértékű, minden feladatot ellátunk, ugyanúgy, mint a nagy intézmények. A tanárok **előítéletektől mentesek, elkötelezettjei a humanista eszméknek**, és óvják fiataljainkat az előrevivő társadalmi változás mentén betörő **szélsőségektől**.

Az **igazgatóhelyettes** önálló feladata az **óraterv**, az **órabeosztás** elkészítése, az **ügyelet** megszervezése, a tanulók **pályaválasztási orientálása**.

A **nevelőtanárok** az éves programban megtervezett **csoportfoglalkozásokat** tartanak, **ügyeletet** látnak el. Speciális feladataik az **ifjúságvédelem koordinálása**, a **diákönkormányzat** patronálása, a **könyvtár**, **szakkörök** vezetése és a **sporttevékenység** irányítása, az **éjszakai és hétfégi ügyelet** ellátása.

Az intézményben kollégiumi nevelőtanári **munkaközösség** működik. A szakmai munkaközösség gondoskodik a pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak nevelő-oktató munkájának szakmai segítségéről (Nkt. 71. §).

A pedagógiai folyamatokat segítő rendszer vizsgálata

A technikai dolgozók

A technikai dolgozók száma úgy van meghatározva, hogy a zavartalan és folyamatos működés biztosítása mellett a pedagógiai munka hatékonysága támogatásra kerüljön.

Az állások betöltöttek. A **stabil technikai munkaerőre** továbbra is szükségünk van, mert a pedagógiai munkát csak **nyugodt háttér** mellett lehet eredményesen végezni. Dolgozóink gyerekekhez való mindennapi viszonyában nagy szerepet játszik **gyermekszeretetük**. Ez a munka egyben **szolgálatot** is jelent, mert a **diákok** számára a kollégium az a hely, ahol **segítségére vannak**.

A **tisztes gondoskodás**, a kölcsönös **tolerancia**, a **megbecsülés** a **jó hangulatú légkör** feltétele.

Az adminisztrációs munkát végzők dolgát nehezítheti az erősödő **határidős hajsza**, az **egyenlőtlen időbeni terhelés** (váratlan feladatok) és a gyakran **változó jogszabályi háttér**. Mentálisan nehezíti a helytállást a tény, hogy a **versenyszféra** - közel hasonló feladatok elvégzéséért - a közalkalmazottinál jóval **magasabb bért** fizet.

Szervezeti jellemzők

A kollégiumunk **vezetője** az igazgató, a **tanügy-igazgatási**, a **szakmai munkát ő hangolja össze**, végzi az **ellenőrzést**, neki tartozik felelősséggel az **igazgatóhelyettes**, valamint a **kollégiumi titkár**. Az igazgatóhelyettes beosztottjai a **nevelőtanárok**, ők munkacsoportban végzik munkájukat. A **beköltöző diákok** elhelyezése, a **csoportbeosztás**, a **nevelőtestület** döntési kompetenciája.

A **csoportvezető tanárokon** kívül a közösségnek választott **diákvezetője** is van.

Az intézmény **ügyintézője**, koordinálja ügyes-bajos dolgainkat (étkezési díjak, állóeszközök nyilvántartása, dolgozók szabadsága, havi bevásárlás, munkaruha-nyilvántartás stb.), fogja össze a technikai dolgozókat.

3.3.2. A gazdálkodás jellemzői, tárgyi, dologi feltételek

Pénzügyi feltételek alakulása

A kollégiumi költségvetés működés **alapvető bevételi forrása** a fenntartói és működtetői támogatás, melynek segítségével a működést a törvény által előírt módon biztosítani tudjuk. Az intézmény pedagógiai valamint a vezetői programja olyan többletfeladatokat is ró a dolgozókra, melyet a költségvetés nem tud teljes mértékben finanszírozni. Ezért szükséges a működés **egyéni teljesítményeinek**, szakmailag példa értékű, a munkaköri leírásokon túli feladatokat végző dolgozó **többletmunkája külső motivációval** való növelése.

A működtető gondoskodik az **intézmény karbantartásáról**, felújításáról is. Az **állagmegőrzés** átgondolt és tervezett felújítási munkákkal lehetséges.

Az **elkövetkező években pályázatok beadásával, szponzorok keresésével** próbálkozunk javítani működési feltételeinken. .

A **bevételek növelése** érdekében továbbra is szeretnénk élni az **ifjúsági turizmus** lehetőségeivel a **hétvégeken és a tanítási szünetekben**.

Tárgyi, dologi feltételek, környezet

A kollégium elhelyezkedése

A kollégium épülete **100 éves, négyszintes**, beékelve a **Hársfa utcai** bérházak közé. Korábban a MÁV tulajdona volt, nyelvi laborként működött. **1983** szeptemberében **fogadott először** diákokat, akik a Szlovák Gimnáziumba jártak. Intézményünk 1990-ben vette fel **Fábry Zoltán „szlovenszkói”** magyar író nevét. A **Fábry–hagyományok** ápolása, az **író szellemiségének** ébren tartása, **szülőhelyének**, sírjának **látogatása** állandó programjaink között szerepel.

A kollégium a **belvárosban** található, **könnyen megközelíthető**, bázisiskolánk és a környéken lévő iskolákba járó diákok és szüleik részéről is **nagy az érdeklődés** irántunk.

Az épület nem kollégiumnak épült. Átalakítása után a **pincszinten** a közös rendezvények barátságos helyiségét, a „**pinceklubot**” rendeztük be, itt található a „**konditerem**”, a két kis **szakköri szoba**, ahol a tanulók **látogatót is fogadhatnak**, és a DÖK összejöveteleket tartják. A földszinten van a **porta**, az **irodák**, a mellékhelyiségek, valamint a **kazánház és a karbantartó műhely**. Itt található az **étterem**, a **melegítőkonyha és a teakonyha** is. Az étkezést az Étkeztetési Szolgáltató Gazdasági Szervezet biztosítja.

Van egy pici, **80m²-es udvarunk**. Az első és a második emeleten helyezkednek el a **hálók**, amelyek **4-5-7-8 ágyasak**, 90%-ban emeletes ágygal, valamint egy-egy közös, a közelmúltban felújított fürdőszoba. A szobákban minden tanulónak **külön íróasztala, polca, szekrénye van**.

Az első emeleten van a **betegszoba**, külön teakonyhával és fürdővel, itt található a vasaló és szárító helyiség is, a második emeleten pedig a **könyvtár, számítógépes kuckó és a tanulószoba**.

Az utóbbi években fenntartói támogatásból és pályázatokból több **felújításra** került sor:

- ❖ a kémények biztonságossá tétele (2007),
- ❖ az egész épület elektromos hálózatának bővítése, felújítása (2008),
- ❖ vizesblokk földszinten található helyiségeinek felújítása (2009),
- ❖ a pinceklub és a hozzá kapcsolódó helyiségek teljes felújítása (2009,2019),
- ❖ a közlekedők felújítása, szobák és vizes helyiségek tisztasági festése (2011-2013),
- ❖ a számítógéppark folyamatos bővítése, a katódsugaras monitorok cseréje TFT monitorokra,
- ❖ belső hálózat fejlesztése, új Honlap készítése,
- ❖ fénymásolók, oktatástechnikai eszközpark fejlesztése, pl. stúdió-felszerelés, audio- és videó lejátszók, fényképezőgépek, videokamerák,
- ❖ konyhai berendezések, felszerelések cseréje,
- ❖ a bojler cseréje,
- ❖ a betegszoba melletti fürdőszoba és vizesblokk felújítása,
- ❖ bútorszacsere (tanulói szekrények, íróasztalok, szabadpolcos tárolók, cipőszekrények, tanári asztalok, polcok, gazdasági iroda bútorai),
- ❖ ágyneműk, épülettextíliák beszerzése, cseréje folyamatos,
- ❖ könyvtár, videotéka folyamatos fejlesztése, CD-k, DVD-k beszerzése,
- ❖ nagy értékű sporteszközök beszerzése.

Szükség lenne még az **udvari burkolat** és az alatta lévő **csatornarendszer felújítására**, és az **udvar** egy részének **lefedésével** kellemes **társalgó** lenne kialakítható.

Az intézmény felszereltsége

Kollégiumunk **belső állapota** jónak mondható, s ez nemcsak a **technikai dolgozóknak** köszönhető, hanem **pedagógusaink nevelő munkájának** is, hiszen diákjaink többsége megtanult **kulturált környezetben, kulturált módon** élni. Ennek a **környezetnek, tisztaságnak** igen nagy nevelő ereje van. **Otthonos, kellemes környezetben** folyik a munka.

A tárgyi **felszereltségünk** a kötelezően előírt **eszközjegyzéknek** megfelel. Az igényeket kielégítő mennyiségű audiovizuális eszközünk, háztartási kisgépeink, a szobák kellemes szép berendezése a komfortosságot szolgálják.

A **fűgönyök, sötétítők** cseréje megtörtént, **szőnyegek** állapota sajnos már nem a legmegfelelőbb, szükség lenne ezek váltására.

Könyvtárunkban több mint 4000 kötet található, állománya az utóbbi években számos multimédiás adathordozóval is bővült, valamint egy kollégium felszámolásával számos kötet került az intézmény tulajdonába. **Szépirodalmon** kívül a látogatók **társadalomtudományi, természettudományos, történelmi, pedagógiai** műveket olvashatnak, **szótárakat, lexikonokat** használhatnak. Az **olvasóvá nevelés** a tanári ráhatással együtt függ a jól felszerelt intézményi könyvtártól is. A **könyvtári ismerethordozók fejlesztéséhez** minden könyvtári pályázaton indultunk, minden alkalmat kihasználtunk a bővítésre (könyvjóváírás, kiadások) és ez jövőbeni szándékunk is. A konditermünk **felszereltsége** jó, pályázati összegekből sikerült megfelelő **sporteszközöket** vásárolni, lányaink tanári vezetéssel hetente két alkalommal lejárnak **edzeni**. Diákjaink számára **uszodabérletet** és kondibérletet biztosítottunk, hogy ezzel is segítsük a változatos testedzést.

Az utolsó pedagógiai program elfogadása óta sikeres **pályázatokon** vettünk részt, melyek a **következők**: DÖK működése; kulturális célú; színházjegyek- bérletek vásárlása; fővárosi szakképző iskolák tanulóit befogadó kollégiumok részére; közösségfejlesztés és szabadidő-szervezés; kollégiumi szakkönyvtár; könyvtári ismerethordozók; pályaválasztás- pályakorrekció segítése; hagyományörzés; szakkörök; sport, környezetvédelem, gyermekvédelem, informatikai eszközök beszerzése, tanulószoba berendezése.

3.3.3. A tanulói összetétel jellemzői

- ❖ **Engedélyezett létszám:** 51 fő
- ❖ Az intézmény **kihasználtsági** foka: 100% (évek óta)
- ❖ **Kapcsolódó iskolák** száma jelenleg több mint 30

A kapcsolódó iskolákat figyelembe véve a közelben lévő Madách Gimnázium és a Vörösmarty Mihály Gimnázium sport és drámatagozatosai már több éve színesítik tanulóink összképét feltűnő

szorgalommal, képességekkel, széles érdeklődéssel, ahogyan a Nemes Nagy Ágnes Művészeti Szakgimnázium diákjai is, A közelben lévő egyéb szakközépiskolákból egy-egy fő lakik nálunk. Intézményünk hírnevét fővárosi kollégiumok különféle rendezvényein öregbítik.

Eddig a 9-12. évfolyamok tanulói képezték intézményünk lakóinak nagyobb részét (64 %). A szakképzés változása magával hozta a 18-23 éves korosztály jelentkezését a kollégiumba, akikkel más jellegű tevékenységet kell folytatnunk.

A fluktuáció nem számottevő. Egy-egy kimaradó diák helyére szinte rögtön új jelentkező kerül az előjegyzési listáról. **A diákcsoportok évfolyamonként szerveződtek,** s a hálónkénti beosztás is ezt tükrözi. Óhatatlan, hogy egy-egy szobába más, főleg felsőbb évfolyamból is bekerül diák, különösen, ha év közben érkezik, de ez nem jelent hátrányt senkire nézve.

A heterogén csoport létrehozásának előnyei lehetnek: a 9. évfolyamosok **beilleszkedésének** egyszerűbbé tétele, **tanárváltáskor** a felsősök normaközvetítő szerepe.

A kollégium szocializációs szerepe, demográfiai prognózis

Az intézményt **igénybe vevők köre** az utóbbi néhány évben - egyrészt a demográfiai fordulatnak, másrészt a **közoktatás** strukturális **átalakulásának** köszönhetően – megváltozott. A **szakképző évfolyamok** megjelenésének eredménye, hogy **13-15.** évfolyamos tanulók is igényt tartanak kollégiumi elhelyezésre, számuk évről-évre magasabb.

Diákjaink nagy része a **Budapesthez közel eső megyékből** kerül ki. További tendencia, hogy **fővárosi** lakosú **tanulók** kéri a szülők, vagy iskolájuk gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei révén a kollégiumi elhelyezést.

3.4. Pedagógiai környezet, nevelési klíma

3.4.1. A nevelőmunka helyzete

A kollégiumban a nevelés hatékonyságának alapja a pedagógus és a diák **együttműködése.**

Fontos elemei:

- ❖ a megismerés, meghallgatás,
- ❖ törődés, bizalomépítés.

Diákjainkat igyekszünk saját **képességeikhez** mérni, és fejlődésük fokát és irányát ennek alapján meghatározni. Nem az elért eredmény számít, hanem, hogy önmagához képest hogyan teljesít, mire képes. A **megengedő elfogadó** pedagógia preferálása sokszor hatékonyabb a túlzott szigorúnál. Igyekszünk hatással lenni tanulóinkra, hogy elfogadják a kritikát, és közösen megbeszélve oldjuk meg a problémáikat, hogy képet kaphassunk a pillanatnyi állapotról. Mindenképpen az a jó, ha a tanuló érzi a szeretetet, ha a kapcsolat tanár és diák között empátiára, bizalomra épül. Legerősebb **motiváció** ezen a téren a **személyes példa.** Intézményünkben a diákok különböző fórumokon (DÖK közgyűlés, otthongyűlés, kiscsoportos és személyes beszélgetés) mondhatják el **véleményüket** nemcsak a tanároknak, hanem az intézmény többi dolgozójának és egymásnak is. A stílus nem lehet bántó, sértő, a **kötelező tisztelet** megadása mindkét fél számára szigorú követelmény. Ezzel azt szeretnénk elérni,

hogy a diák tanuljon meg **alkalmazkodni környezetéhez**, erkölcsi tartást szerezzen, fejlődjön személyisége, humorérzéke és önkontrollja.

A **harmonikus** szocializációs **környezet** növeli a tanulók **biztonságérzetét**, mert a személyes problémák feldolgozhatók. A pedagógiai klímát az **egyéni törődés**, a nevelési stílus határozza meg. A kollégiumunk pedagógiai környezete megfelelő, mert **stabil értékrendet, pozitív mintát ad**, szeretetre alapozott **befogadó és védő**.

Hatékony munkánkat a jó **személyi feltételek**, nyitottság, **felkészült nevelőtestület**, a **szervezettség** biztosítja. Tanáraink a tantárgyi segítségen kívül szerepet vállalnak a **tudás és kultúra közvetítésében**, a diákok **képességének fejlesztésében**, a **tehetséggondozásban**. Ennek megfelelően tevékenységrendszerünk változatos, gazdag.

Eredményes munkánkat igazolják a nevelők által készített sikeres **szakmai pályázatok**, kedvező **szaktanácsadói értékelések**, s nem utolsó sorban **partnereink elégedettsége**.

Diákjaink jó arányban, főleg **pedagógiai** irányzatú **főiskolákra** nyernek **felvételt**.

Az elmúlt négy év felvételi aránya 80 % volt, s ez dicséretes, ha figyelembe vesszük, hogy nem gimnazisták, hanem zömmel szakközépiskolások laknak a Fábry Zoltán Kollégiumban.

3.4.2. Tanulóink iskolán és kollégiumon kívüli tevékenysége

A kollégium fővárosi fenntartású, és ugyan vannak **budapesti tanulóink**, de többnyire az ország különböző **kisebb településeiről** érkeznek hozzánk. Ez a beiskolázási terület eredményezi, hogy tanulóink **különböző neveltetésűek, szocializáltságuk, a tanuláshoz, a kultúrához való viszonyuk, tudásszintjük** különböző. Szerencsére felismerték annak szükségességét, hogy az iskolai munkán kívül másfelé is orientálódniuk kell.

A **továbbtanulni** szándékozók közül többen járnak **főiskolai, egyetemi előkészítőre, zeneiskolába, magánkorrepetálásra**, 3 fő tevékenykedik **táncsoportban**, többen járnak **nyelvvizsga** előkészítőre. A 13., 14. évfolyamosaink egy része a családok rossz anyagi helyzete miatt **dolgozik**, általános iskolai tanulók **korrepetálását** vállalja, telefonközpontban **információs munkát** végez, **szórólapokat** osztogat.

A kollégium továbbra is támogatja diákjaink iskolán és kollégiumon kívüli tevékenységét, bízva abban, hogy a **sokoldalú képzés** meghozza a várt eredményeket, és ambiciózus neveltjeink elérik céljukat. Abban pedig csak bízni lehet, hogy idővel a **családok szociális helyzete** változik, és megszűnhet a tanulók **jövedelem-kiegészítő** munkavállalása.

3.4.3. A tanulók szociokulturális helyzetének feltárása

Az évek óta rendszeresen végzett **felmérésekből** kiderült, hogy tanulóink **veszélyeztetettségének** oka szinte minden esetben a családban található (bizonytalan egzisztencia, a szülők alacsony iskolai végzettsége, a csonka családok, alacsony jövedelem százalékos arányuk évente változik) s ez a tény rendkívüli **törődést, odafigyelést**, sok-sok egyéni beszélgetést igényelt a problémák kezelésére.

Az esetek többségében a **hátrányos helyzet** együtt járt a **gyenge** tanulmányi eredménnyel, de szerencsére olyan eset is előfordult, ahol a tanuló a kollégiumban „megnyugodott”, lassan **felzárkózott**. A nagy **többség** azonban csak **nehezen**, hosszú évek munkája eredményeképpen, vagy egyáltalán nem képes feldolgozni az otthonról hozott hátrányokat. A bizalmas légkör, a beszélgetések sokat segíthetnek (nevelőtanár, pszichológus, sőt, minden dolgozó).

3.5. A tanulókról való gondoskodás, személyes törődés

Kollégiumunkban a fiatalokról való **gondoskodás alapját** az a körülmény képezi, hogy a **különbéle támogatást, törődést, nevelést és oktatást** igénylőket **változatos** módon kezeljük. Igyekszünk számukra olyan egyéniséghez megfelelő pedagógiai eljárást biztosítani, amely **igazodik** a tanulók **elvárásához, szellemi szintjéhez**. Ez azért sem egyszerű, mert annak feltárása, hogy ki milyen környezetből, **mikroklímából** érkezett, milyen **hátrányok leküzdésére** kényszerül, sok-sok **egyéni törődést**, odafigyelést, értékelést kíván. Fel kell mérni a tanulók pillanatnyi **fizikai, szellemi, érzelmi fejlettségi** szintjét, mert e nélkül nem képzelhető el nevelőmunka. Az esélyegyenlőség szabályait betartva látni kell a **továblépés** lehetőségét is. Ebben a tevékenységben nagy segítséget jelent az intézmény **pszichológusa**, aki értékeléseivel, segítő **tanácsokkal** nemcsak a tanulókat, hanem a nevelőket is ellátja.

Tanulóink számára a **kollégiumi környezet** sokszor **kedvezőbb**, mint az otthoni. A családok **elszegényedése, a csonka családok** növekedése, a családi deviancia, **újfajta kihívást** jelentenek számunkra, mert **pozitív szerepet** közvetíthetünk a család helyett, és a különféle problémákkal küszködő gyerekeknek a **tanári, pszichológusi segítség** megoldást kínál. **Fokozódik az elvárás** a kollégium irányába, hogy **erkölcsi nevelést** biztosítsunk, s hogy **értéket** adjunk át.

3.5.1. Gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelemben való **közreműködés minden pedagógus** alapvető feladata és kötelessége. A kollégium a mindenkor hatályos gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó törvények alapján jár el.

A kollégium a probléma-észlelőrendszer egyik tagjaként köteles **együttműködni** az észlelőrendszer többi tagjával (a háziorvos és a házi gyermekorvos, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a gyermekjóléti szolgálat, a nevelési tanácsadó, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság stb.).

Általános gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megvalósítását segítő tevékenységek:

- ❖ kollégiumi elhelyezés biztosítása,
- ❖ egészségnevelés,
- ❖ drogmegelőzés,
- ❖ bűnmegelőzés,
- ❖ szabadidős programok,
- ❖ hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók szűrése.

A feladatok megvalósítását segítő tevékenységi formák:

- ❖ feltárás (hátrányos helyzet, veszélyeztetettség, sajátos nevelési igény, magatartási, beilleszkedési és tanulási nehézségek),
- ❖ foglalkozások szervezése (felzárkóztatás, fejlesztő felkészítés),
- ❖ szükség esetén szakszolgálati ellátás biztosítása külső segítők bevonásával.

Az intézmény és a gyermekjóléti szolgálat kapcsolata

Gyermek-és ifjúságvédelem

A kollégium igazgatóhelyettese az ifjúságvédelemmel is foglalkozik, összehangolja és koordinálja a kollégiumban az e téren megjelenő feladatokat:

- felmérés, gondozás, prevenció, kapcsolattartás, fórumok, tudásbázis, protokoll.

Gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényező megléte esetén a kollégium igazgatója értesíti a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálat munkatársát.

3.6. Közösségi élet, hagyományörzés és hagyományápolás

3.6.1. Közösségi élet szervezése

Ezen programok szervezésekor kiemelt figyelmet igényel, hogy a kollégisták **szabadidejüket kulturált és egészséges** módon töltsék el. Előtérbe kerül az olyan tevékenységek megvalósítása, melyek fejlesztik **képességeiket, személyiségüket**. A szabadidő alkalmával jó lehetőség nyílik a diákok **megismerésére, a bizalmi viszony** kialakítására. A kollégiumon belüli **kapcsolat és tevékenységrendszer szervezésével**, ismeretek nyújtásával a nevelő elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti alapjai. A **közösségi programok** során előtérbe kerül a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítése, a szociális készségek fejlesztése. Rá kell világítani a szabadság és a szabadosság közti különbségre. Segítséget kell nyújtani, hogy a diákok megértsék az egyén, a csoport és a társadalom kölcsönhatásait. Ebben kiemelt szerepet kap a diákönkormányzat

3.6.2. Diákönkormányzat

A diákönkormányzat 5 tagja és a szobafelelősök segítik az intézményi munkát. Működése megteremti annak a lehetőségét, hogy a diákok megismerjék állampolgári jogait, kötelezettségeiket is. Ennek során fejlődik vitakultúrájuk, kreatív érvelésük. A DÖK által szervezett közgyűlések segítenek összhangot teremteni az egyéni és közösségi célok között.

Működésük fő területei: **információs és érdekvédelmi** tevékenység, **közhasznú munkák** szervezése, a **tanulás** segítése, **közösségi és szervezeti élet**, **rendezvényszervezés, szakkörök** szervezése, **egyéni foglalkozásokon** való részvétel, **házon kívüli programok** szervezése (kirándulások, színházlátogatás, városnéző séták, a fővárosi kollégiumok közötti versenyeken való részvétel).

A DÖK **munkaterv** alapján dolgozik, amely figyelembe veszi a tanulók **kollégiumban** eltöltött **óraszámát**, az évfolyamonkénti **leterheltséget**, az **iskolai** délutáni **szakköri** és egyéb elfoglaltságot. Véleményezési jogukkal a házirendben meghatározott módon élhetnek.

A **diákönkormányzatnak** fontos szerep jutott a megújított, **Értékelő lapok** átdolgozásában, és a **demokratikusan működő közösség** alapelveinek megismertetésében és gyakorlati elfogadásában. A **fórumok**: a heti DÖK – összejövetelek, (lehetőség a programok előkészítésére, értékelésére, az aktuális problémák megbeszélésére, az információáramlást a szobafüzetek mellett a kollégiumi facebook csoport segítetik), otthongyűlések, diákközségi gyűlések. Az elmúlt tanévben sikeres, a működést bemutató és közösséget erősítő **diák-önkormányzati tréninget** tartottak két másik fővárosi (Ady és Kisfaludy) kollégium diákjaival.

A DÖK elnöke, vagy egy tagja és a diákönkormányzatot segítő tanár minden tanévben részt vesz a Diákönkormányzatok Szövetségének tanévnyitó rendezvényén, a Fővárosi Diáktanács Küldöttközgyűlésén, és pályázati fórumán, Budapesti Konferencián.

Hasznos ötleteikkel pályázataink sikerességéhez, azok megvalósításához is hozzájárultak.(Egészség hét sportrendezvényei, salátakészítés).

3.6.3. Hagyományápolás

Névadónk, Fábry Zoltán **életéről és munkásságáról** évente a „Fábry-napok” keretein belül tartunk **megemlékezést**. Az általa képviselt gondolatok, - az **egységes Európa képe, békeszeretet** - ma aktuálisabbak, mint valaha. Élete, munkássága a „**vox humana**” jegyében zajlott, melyet **követendő példaként** állítunk kollégiumunk minden tagja elé.

Névadónk életművét bemutató falrészlet készítettünk. A **Fábry-hagyományok** ápolása, az **író szellemiségének** ébren tartása, **szülőházának**, sírjának **látogatása** programjaink között szerepel. Célunk, hogy a kollégiumban lakó gyerekek a **négy év alatt** legalább **egyszer eljussanak** szülőfalujába, a **szlovákiai Stósra**.

Hagyományos éves rendezvényeink:

- ❖ **Gólyatábor**, az elsősök fogadása, a kollégium és a város bemutatása,
- ❖ **ismerkedési est**, városismereti vetélkedő, közösségépítő játékok
- ❖ **egészség hét** ősszel-tavasszal (egészséges ételek, egészséges életmód, sport, első segélynyújtás, előadások, túrázás),
- ❖ **Mikulás, karácsonyest**, (fenyőfadíszítés, közös ünnepi vacsora, műsor),
- ❖ **farsangi táncbál**,
- ❖ **Fábry-napok** (ünnepi műsor, - történelmi vetélkedő, népdal-, néptáncst),
- ❖ **Magyar-nap**
- ❖ **kiállítások** kézműves munkákból, ajándékok készítése különféle alkalmakra,
- ❖ **ballagás** (végzős diákjaink búcsúztatása).

3.7. Kapcsolatrendszer

A kollégium számára **mindenfajta kapcsolat** és együttműködés rendkívül fontos, mert ezek alapján ítélnék meg bennünket **partnereink** és az ő véleményük meghatározó a további munkánk során. Munkakapcsolataink fejlesztése érdekében rendszeresen, meghatározott ütemezés szerint **elégedettségi vizsgálatot** készítünk, s ezt dokumentumainkban rögzítjük.

3.7.1. A kollégium kapcsolatai

Külső kapcsolatok

Kapcsolat a szülőkkel

A tanulók **személyiségfejlődésének** elengedhetetlen része a nevelés közösségeinek **együttműködése**. Mindez **kölcsönös bizalmon**, tájékoztatáson és **őszinteségen** alapszik. Ezt a célt szolgálja a félévkor és év végén elkészített, a tanulókkal is egyeztetett, szülőknek elküldött **Értékelő lap**, mely az értékelés minden területére kiterjed, is ezt a célt szolgálja. Sikerült minimálisra **csökkenteni** az intézményből **igazolatlanul távol maradó tanulók** számát. Kérésünknek megfelelően a szülők minden esetben **írásban kérik**, hogy gyereke elhagyhassa a kollégiumot, vagy igazolják a távolmaradást.

Az együttműködés elvei:

- ❖ a kapcsolattartás során nem sérülhet a **tanuló érdeke**,
- ❖ a szülő **kéréseinek figyelembe vétele**, tiszteletben tartva a család nevelési felfogásait,
- ❖ a Nkt-ban megfogalmazott szülői jogokat és kötelességeket kiindulási pontnak tekintjük.

A kapcsolattartás formái:

- ❖ a szülői szervezet és kollégiumi szék hiányában a **szülői megbízotton** keresztül történik, feladattól, problémától függően:
 - meghívás **nevelőtestületi értekezletre**, ha a tanulók nagyobb csoportját érintő **problémák tárgyalására** kerül sor, vagy **szülői segítségre** van szükség,
 - a szülői megbízottal az intézményvezető-helyettes tart **kapcsolatot**.
- ❖ **szülői értekezleteken** rendszeresen tájékoztatjuk a családokat a tanulókkal kapcsolatos **felmerülő problémákról**, eredményekről. Cél, hogy tanulóink közösségi nevelését a szülők is saját ügyüknek érezzék.

Szintek:

- ❖ **kollégiumi szinten** évente kétszer, az igazgató, ill. a megbízottja tartja,
- ❖ a leendő **9. évfolyamosok** és szüleik számára igény szerint az iskolai szülői értekezlet, beíratás napján **tájékoztató** jellegű **szülői értekezlet** tartása, ahol egyúttal a ház bemutatására is sor kerül. A szülők kivonatot kapnak pedagógiai programunkból, megismerkednek a **házirenddel**, s ezek után **dönthetnek** a tanuló **kollégiumi jelentkezéséről**.
- ❖ **rendkívüli értekezletet** váratlan aktuális esemény kapcsán, összehívhatja szülő vagy csoportnevelő.

- ❖ a nevelőtanár ügyeleti napján délelőtt, vagy a délutáni órákban lehetőség van a **személyes találkozásra**, előzetes telefonon történt **megbeszélés** alapján,
- ❖ **családlátogatás**, ha elkerülhetetlen a szülők felkeresése, a tanulók **veszélyeztetése** esetén,
- ❖ **írásban** vagy **telefonon történhet** a betegség bejelentése, a kollégiumban történt **váratlan esemény** megbeszélése,
- ❖ a szülők kéréseikkel **érdeksérelem esetén** a kollégium **igazgatóját**, vagy az intézmény **pszichológusát** kereshetik meg,
- ❖ a **kollégium könyvtárában**, annak nyitvatartási ideje alatt megtekinthetik a kollégium **pedagógiai programját**. Alapdokumentumaink a kollégiumi **honlapján** is megtalálhatók.

Kapcsolat az iskolákkal

Tanulóink több budapesti középiskolába járnak, kb. 30-35 iskolából veszik igénybe a kollégium adta lehetőségeket, előnyöket.

Az alábbi területekre kiterjedő **kapcsolatunk** az iskolákkal jónak mondható:

- ❖ **munkaterv**ek egyeztetése,
- ❖ részt vétel a számunkra fontos iskolai **értekezleteken, hospitálásokon, fogadóórákon**,
- ❖ egymás **rendezvényeinek** látogatása (szalagavató, ballagás, karácsonyi ünnepség),
- ❖ a kollégiumi **pedagógiai program** elkészítése az iskolák pedagógiai **programjának** figyelembevételével,
- ❖ igazgatóhelyettesi kapcsolattartás a **férőhelyek és a programok** egyeztetése tekintetében,
- ❖ a **tanulmányi eredmények** értékelése kapcsán, nevelőtanári - osztályfőnöki megbeszélés félév és évvége előtt,
- ❖ osztályfőnöki megkeresés problémás esetekben.

Egyéb szakmai kapcsolatok

Mindannyiunk számára fontos, hogy a budapesti középiskolai kollégiumokkal tartsuk a kapcsolatot.

- ❖ **Vezetői szinten** rendszeresen megbeszélés folyik az **aktuális problémákról**,
- ❖ **munkaközösségi szinten** is segítjük egymás munkáját,
- ❖ **tantestületi szinten** különféle fórumok által szervezett **műhelyfoglalkozásokon** lehetőség adódik szakmai megbeszélésekre, fejlődésre,
- ❖ **tanulói szinten** meghirdetett versenyeken (Mozgásban a kollégium sportrendezvényein, mesemondó, vers- és prózamondó, zenei stb.) a lehetőségekhez mérten való részt vétel

Kapcsolatunk további külső intézményekkel:

- ❖ Budapesti Pedagógiai Oktatási Központ (POK)
- ❖ Országos Kollégiumi Szövetség - országos kollégiumi hálózat,

- ❖ Étkeztetési Szolgáltató Gazdasági Szervezet (ÉSZGSZ),
- ❖ Fővárosi Diáktanács,
- ❖ közművelődési és egészségügyi intézmények,
- ❖ tanulóink lakhelye szerinti önkormányzatai és a Budapest VII. kerületi Családsegítő Szolgálat
- ❖ Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ

3.8. A mérési, értékelési, ellenőrzési rendszer

Több éve működik a tanulók értékelési rendszere. Évente 2 alkalommal (félévkor és tanév végén) **írásbeli értékelést** kapnak a tanulók, az **egész éves és folyamatos szóbeli értékelés** mellett. A közgyűléseken értékeljük/jutalmazzuk a **kiemelkedő tanulmányi eredményt** elért tanulóinkat és azon diákokat is, akik a **közösségi élet** aktív szervezői és résztvevői. A teljeskörű intézményi, a vezetői és a pedagógus értékelés az intézményi önértékelési program 5 éves ciklusán belül történik.

Az **intézmény átfogó önértékelése** az alábbi területek mentén valósul meg a ciklus utolsó évében:

- ❖ Pedagógiai folyamatok,
- ❖ Személyiség- és közösségfejlesztés,
- ❖ Eredmények,
- ❖ Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció,
- ❖ Az intézmény külső kapcsolatai,
- ❖ A pedagógiai munka feltételei,
- ❖ A Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés.

A **vezetői önértékelés** az alábbi területeket érintve valósul meg a vezetői megbízás második és negyedik évében:

- ❖ A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása.
- ❖ A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása.
- ❖ Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása.
- ❖ Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása.
- ❖ Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása.

A pedagógus önértékelés az alábbi területek vizsgálva valósul meg.

- ❖ Pedagógiai módszertani felkészültség,
- ❖ Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók,
- ❖ A tanulás támogatása,

- ❖ A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség,
- ❖ A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység,
- ❖ Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése,
- ❖ Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás,
- ❖ Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért.

3.9. Alaptevékenységen belüli pedagógiai tevékenység

Tanulmányi munka, az iskolai felkészülés segítése

A kollégium **elsődleges feladata az eredményes tanulmányi munka**. Jól bevált a **korrepetálási módszerünk**, amelyben a **tanár diákcsoportokat** vagy egyéneket korrepetál, és jól működik a **tanulópárok rendszere is**.

Háromlépcsős **szilenciumrendszerben** dolgozunk, mely igen **eredményesnek** bizonyult.

Intézményünkben a **tanulás fejlesztése** a következőkön alapszik:

- ❖ **a tanulás tanítása** – elméleti ismeretek nyújtása,
- ❖ **kötelező tanulási idő** kijelölése egyéni szempontok alapján, normák, folyamatos kontroll,
- ❖ **felzárkóztatás és korrepetálás** – kijelölés és saját választás alapján,
- ❖ **egyéni fejlesztési terv** elkészítése, szintre hozás, korrepetálások,
- ❖ **választható lehetőségek**, szakköri szinten,
- ❖ tanulásra **motiváló pedagógiai megoldások** (jutalmak, nyilvánosság, jegyfigyelés).

Értékelés hathetente történik az iskolai érdemjegyek szerint (elektronikus napló segítségével), valamint félévenként a közgyűlésen. Értékeléskor figyelembe vesszük a tanuló képességeit, szorgalmát. Fontos, hogy hozott hátrányait leküzdve fejlődésük biztosított legyen, és hogy az életkorból adódó problémáikat is kezelni tudjuk.

Felzárkóztató foglalkozások, hátránykompenzáció

Nagy gondot fordítunk a **felzárkóztatásra**, mert a kilencedikes tanulók igen **nagy tudásszint-különbséggel** érkeznek. Minden évben felmérjük tanulóink képességeit és igényeit, aminek alapján szervezzük a foglalkozásokat, ahol az intézmény pedagógusai többnyire **egyéni, vagy kiscsoportos foglalkozás** keretén belül vállalják jelentős többletfeladatként a 9-10. évfolyam tanulóinak felzárkóztatását. A 11-12. évfolyam tanulóinak a sikeres érettségire és a felvételikre való előkészítése folyik.

- ❖ **Felzárkóztatás** folyik: matematikából, magyar nyelvtanból, magyar irodalomból, történelemből, angolból és németből.
- ❖ **Szakköri foglalkozások:** főző szakkör, kézművesség (bőr, szalmadíszek, tojásfestés, gyöngyfüzés, stencilezés, batikolás), könyvtári ismeretek, sport, hagyományőrző, városismeret, zenei foglalkozás.
- ❖ **Sport:** Aerobik, kondicionáló futás, kirándulások, kondibérlet.

A tanárok napi rendszerességgel korrepetálják tanulóinkat a fõnt említett tantárgyakon kívül: fizikából, kémiából, pedagógiából, pszichológiából, földrajzból. Az állandó **fejlesztõ pedagógiai környezet, a tanulási módszerek** elsajátítása az **esélykülönbségek mérséklését** segítik. A hozott **hátrányok összetevõinek** ismeretében lehet, sõt kell a **differenciál-pedagógia módszereit** alkalmazni.

Nyelvi foglalkozás

Kezdõ és haladó szinten nyelvenként két-két csoportban (**angol, német**). Diákjaink nem nagy számban ugyan (évente 3-4 fõ), de megszerzik elsõ **középfokú nyelvvizsgájukat**, és olyan is akad, aki a másodiknak is nekirugaszkodik.

Képességfejlesztés, tehetséggondozás

A kollégium kedvezõ **környezetet** teremt a **tehetség kibontakoztatásához**, a **képességeket**, s a meglévõ **adottságokat** magas szintre fejleszti. Egyrészt **képességfejlesztõ szakkörök** (kézműves, hagyományõrzõ, irodalmi, nyelvtani, matematika, sport), másrészt a **tananyag gazdagítása** követhetõ nyomon. A **kollégiumi közélet** lehetõséget teremt a **szociális képességek fejlesztésére**.

Kevés lehetõségünk van **tehetséggondozásra**, **kollégiumunk** mégis fontos szerepet lát el abban, hogy a tehetséges gyerekek – kiemelve õket **hátrányos** szociokulturális környezetükbõl – **útjaikat egyengesse** (szavalõversenyek, Ki mit tud, sport-, énekverseny stb.).

Sokszor a szülõknek a **tehetség felismeréséhez** nincs kellõ ismeretük, **tudatos fejlesztésre** a család nem vállalkozik.

Egyéb képességeket fejlesztõ szabadidõs tevékenység

Szakkönyvtár, számítógépek a napi feladatokhoz és az oktatáshoz, **varrógépek**, nyelvoktatási, nyelvi **kommunikációs** anyagok, **videotéka**, **zenei** anyagok (CD-k, zenei lemezek használata).

Pályorientáció

Az iskolai és a **családi háttér**et megismerve, a szülõkkel együttmûködve **motiváljuk** tanulóinkat pályorientációs foglalkozások keretében az önismereten alapuló képességeiknek megfelelõ pályaválasztásra. A **pályakép és követelményrendszer** felvázolásával szembesítjük a felkészüléssel kapcsolatos (értelmiségi léttel összefüggõ) társadalmi elvárásokat.

Hátránykompenzáció

Hátrányos helyzet a társadalmi érvényesülésben való akadályoztatottság. Feladataink kijelölésénél a kollégiumnak a **hátrányok csökkentése, az esélyek növelése** terén van szerepe.

A kollégium pusztán léte már hátránykompenzációs tényező. Az intézményi gyermekvédelmi tevékenységben leírtak vonatkoznak a hátránykompenzációra is és viszont. Azokat a tanulókat, akik **élethelyzetük, környezetük**, család, iskola, vagy más ok miatt önerőből képtelenek továbblépni hátránykompenzációban kell részesíteni. Legfontosabb **feladataink** egyike a hátrányok csökkentése és az **esélyteremtés**, mert

- ❖ a kollégium megteremti a **lehetőséget a továbbtanulásra**, művelődésre,
- ❖ kiegészíti, néha pótolja a **családi nevelést**,
- ❖ közreműködik a pályaválasztás, **pályakorrekció** segítségével, a **továbbtanulásra, az első munkába** állásra való felkészülésben,
- ❖ támogatja a tudást a kulturális programok látogatásával
- ❖ észleli a hátrányos helyzetből adódó **problémákat** (tanulási teljesítmény, viselkedésbeli, kommunikációs képességek, alkalmazkodási képességek fejletlensége).

Cél

- ❖ tudás- és **kultúraközvetítéssel**, a diákok **esélyeinek növelése**,
- ❖ a tanulói **környezet** kedvező alakítása, **minőségének javítása, az indulási hátrányok** csökkentése,
- ❖ **diákok érdekei** érvényesülésének segítése,
- ❖ a **befogadókészség, motiváció** fejlesztése,
- ❖ annak megerősítése, hogy tanulóink képesek legyenek megbirkózni az élet során **felbukkanó problémákkal**.

Küldetés

A **kollégium** sajátos helyzetben van a **köznevelés rendszerében**. **Oktatási – nevelési intézmény** ugyan, de fő célja nem az oktatás, hanem a nevelés, s az intézmény elemzésénél mindig ez a szempont a meghatározó.

A **Fábry Zoltán Középiskolás Leánykollégium** indulása óta **jó légkörben, családi hangulatban** neveli a rábízott **tanulókat**. Fontosnak tartjuk, hogy az **eddig képviselt értékek** feledésbe ne merüljenek, évek óta tartó munkánk **eredményei kárba ne vesszenek**.

Korábbi tapasztalataink, elképzeléseink és **megvalósult terveink** képezik az alapját annak az **önálló arculatú intézménynek**, melynek **hagyományait** kialakítottuk, s **célkitűzéseink megvalósításával** kívánjuk biztosítani **létjogosultságát és jövőjét**. **Pedagógiai programunk** és belső szabályzataink erősítik a **folyamatosságot múlt és jelen között**. Szeretnénk, ha **kollégiumunk tanulói** távol a **szülői háztól** is **éreznék az otthon melegét, óvó-védő gondoskodását, tanáraink segítségével pedig lehetőséget biztosíthatnánk számukra az oktatási esélyegyenlőségre**.

Lehetőségeinkhez képest úgy szeretnénk **erőforrásainkkal gazdálkodni**, hogy **tanulóink** a kollégiumban **otthon érezzék** magukat, a **szülők elégedettek** legyenek az itt folyó munkával, a **dolgozókat a csekély anyagi ösztönzés** mellett, főleg erkölcsi elismerésben részesítve **motiválni** a feladatok elvégzésére, **mindehhez** megkapni a **fenntartó jóváhagyását**, s persze nem utolsó sorban a jogszabályok betartása mellett biztosítani a törvényességet.

3.10. Intézményi alapelvek, feladatok, követelmények

Alapelvek, célok

A KNOAP megfogalmazza a **kollégiumi nevelés célját**, ami a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása. Ennek a törvénynek a figyelembe vételével a következő **alapelveket fogalmazhatjuk meg**:

- ❖ az **emberi és a gyermeki jogok** érvényesíthetősége,
- ❖ **demokratikus, humanista, nemzeti és európai** nevelés,
- ❖ a tanulók iránti **szeretet, bizalom, felelősség és tapintat**,
- ❖ szakmai és intellektuális **igényesség, kulturáltság** a pedagógus tevékenységében,
- ❖ alapvető **erkölcsi normák** betartása,
- ❖ az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembe vétele
- ❖ a tanulók **öntevékenységének és önszerveződő képességének** építése,
- ❖ **integrációt elősegítő nevelés**, pedagógiai módszereinek alkalmazása,

- ❖ a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés, ,
- ❖ **nemzeti, etnikai, kisebbségi** azonosságtudat tiszteletben tartása és fejlesztése,
- ❖ **tehetséges tanulók** kiválasztása és gondozása, a tehetség fejlesztése,
- ❖ a **fogyatékkal élők**nél az egyéni szükségletek figyelembe vétele.

Feladatunk:

- ❖ domináns tevékenységünk a **felzárkóztatás, korrepetálás, tehetséggondozás és életmódminta** adása,
- ❖ nyugodt **háttér biztosítása az eredményes tanuláshoz**,
- ❖ az alapvető **erkölcsi normák megismertetése**, ezek beépülése a mindennapi életbe,
- ❖ nemzeti, népi értékeinek, **hagyományainak megismertetése**, az otthon, a szülőföld megbecsülése
- ❖ jeles személyiségek munkásságának tanulmányozása,
- ❖ cselekvő **állampolgári magatartás, együttélés** szabályainak ismertetése, betartatása
- ❖ a tanuló **személyiségének harmonikus fejlesztése, tehetsége** kibontakoztatása, a **sportolási, művelődési, önképzési** lehetőségek biztosítása, az **önálló életkezdéshez** szükséges **ismeretek** megszerzésének elősegítése,
- ❖ képesség a testi-lelki egészség megóvására, **konfliktusok kezelésére**,
- ❖ segítség a **felelős párkapcsolat** kialakításához,
- ❖ **otthonos, családi, szeretetteljes** légkört kialakítása, minták követése, értékek megbecsülése,
- ❖ kapcsolataink **felelősségteljes** és az **őszinte** irányítása, elismerve az egyén **jogait**, s kiemelve a **szociális érzékenység** fontosságát, **segítő magatartás** kialakítása,
- ❖ szociális ellátás, **biztonság és érzelmi védettség** nyújtása,
- ❖ gazdasági, társadalmi folyamatok megismerése, **környezettudatos életmódvitel**,
- ❖ lehetőség képességek, **életpályamodellek megismerésére**, pályaválasztás segítése,
- ❖ felelősség a **közösség érdekeit** figyelembe vevő magatartás kialakítása,
- ❖ **médiatudatosságra** nevelés kritikai beállítódás kialakítása,
- ❖ a **neveléshez és tanuláshoz** a szükséges szakmai **feltételek** kialakítása és fenntartása,
- ❖ a kollégium életének és munkájának minden területén törekvés a **folyamatos fejlődésre**.

A tanulók fejlesztését elősegítő tevékenységek alapelvei

Az alapelvek meghatározásánál a **gyermeki jogok**, alapvető **állampolgári és szabadságjogok**, a tanulói jogok és a **tanulók érdekeinek** érvényesülése képezte a kiindulási alapot.

A tehetséggondozás

Ezt a fogalmat sokszor **kiemelkedő képességű** tanulók képességeinek fejlesztésével azonosítják, holott mindenképpen össze kell kapcsolni a **személyiség fejlesztésével**. Bizonyos **képességek és tulajdonságok megszerzése**, kialakítása (nyitottság a társadalmi problémákra, együttműködési készség, közéleti szerep, kritikai szemlélet, önálló véleményalkotás képessége, döntéshozatali képesség, kreativitás, önálló ismeretszerzés képessége, kommunikációs készség, empátia stb. is fedi ezt a fogalmat). Kollégiumunk **feladatul** tűzte ki, hogy a **tehetség** különböző **összetevőinek** fejlesztésével, (átlagon felüli képességek, kreativitás, feladat-elkötelezettség) a tanulók egész személyiségét fejlessze.

A folyamat tevékenységi rendszere:

- ❖ **információgyűjtés** a tanulókról, **folyamatos megfigyelés,**
- ❖ a tanulókkal, szüleikkel való **beszélgetések**, kortársak **véleményével való ütköztetés**, (ötletek kipróbálása),
- ❖ **képességek kipróbálása** különböző ünnepélyeken, szereplési lehetőségek,
- ❖ részvétel versenyek **szervezésében, lebonyolításában,**
- ❖ **DÖK munkájába** való részvétel,
- ❖ tehetséggondozó **szakkörök, felkészítő** foglalkozások (informatikai, idegen nyelvi), színjátszó körök szervezése az **érdeklődés felkeltése** és a képességek kibontakoztatása céljából,
- ❖ **felkészítés** különböző versenyekre (sport, kulturális, szakmai),
- ❖ a **versenyfelhívások** közzététele a kollégiumi hirdetőtáblán, otthongyűlésen,
- ❖ **pályázati lehetőségekre** való figyelmeztetés, segítség, hogy a továbbtanulási szándék ne ütközzön a család anyagi lehetőségeivel,
- ❖ szoros kapcsolat kiépítése a szülőkkel, hogy ők is támogassák gyermekük terveit.

Az önálló életkezdés támogatásának alapelvei

- ❖ **műveltségi és mentális** hátrányok csökkentése,
- ❖ kollégiumi tevékenységek, új ismeretek, **önképzés** segítségével **használható tudás** biztosítása, hogy a munkaerőpiacon **keresett pozícióba** jussanak.

A kollégiumi nevelés általános céljai

Célkitűzéseinket a **társadalmi elvárások**, valamint a **szülői és tanulói igények** vezérli a megváltozott **iskolaszerkezetben**.

Célunk továbbá, hogy ismerjük a tanulóinkat **veszélyeztető társadalmi** hatásokat, az általános iskolából hozott **felkészültséget**, a **társadalmi viszonyok** felerősödését, az **egészségtelen életmód** térnyerését, a fiatalok **életkezdési nehézségeit**. Minden eszközzel és **pedagógiai módszereink** hatékony felhasználásával segítjük a **tanulók szocializációját**, **kiegyensúlyozott és egészséges fejlődését**, a tanulás által **sikeres életpályára** való felkészítést, a **személyiség kibontakoztatását** és fejlesztését, a hozott **hátrányok leküzdését** különös tekintettel.

Céljaink:

- ❖ **A tanulmányi munka eredményességének javítása mellett ösztönözni** tanulóinkat
 - **emelt szintű képzésben** való részvételre (fokozott mértékben megfelelni a szakmai kihívásoknak), **felsőfokú intézményben történő továbbtanulásra**,
 - **önképzésre**,
 - munkába állásra, gyakorlati ismeretek megszerzése céljából
- ❖ Felkészíteni tanulóinkat a **társadalmi szerepre**. Lányokról lévén szó rendkívül fontos a **családi szerep** vállalása.
- ❖ Folytatni a kislétszámból adódó családias, **otthonpótló** szemléletet.
- ❖ Elősegíteni a **felnőtté válás** folyamatát, **érzelmi biztonságot** nyújtani a családtól távol élő kamaszkorú fiataloknak.
- ❖ Támogatni legalább egy idegen nyelvből a középfokú nyelvvizsgára való - tehetséges tanulóknál az **emelt szintű érettségire** való felkészülést.
- ❖ Támogatni a **számítógépes ismeretek** alapos begyakorlását.
- ❖ **Gyakorlati tudnivalók** elsajátításával előtérbe helyezni az élet praktikus oldalát (esztétikai értékek közvetítése).
- ❖ Egyetemes **erkölcsi és kulturális értékek** megismerésére és tiszteletére nevelni (nyitottság az **emberi kultúra** felhalmozott értékei iránt).
- ❖ Az igazi **hazaszeretet** fogalmának megismerése, az „élni és élni, hagyni” elv követése.
- ❖ Képessé kell tennünk tanulóinkat:
 - **önkiszolgáló** tevékenységre,
 - az **emberi értékek** megbecsülésére a mindennapi életben (barátság, szerelem, hűség, megértés),
 - az **egészséges életmód, és a testedzés** fontosságának felismerésére, valamint a **lelki és szociális fejlődés** segítésére az életkori sajátosságoknak megfelelően,
 - **környezetvédelmi értékek** megértésére és közvetítésére.
 - az **önismeret és önállóság** fejlesztésére,
 - művészeti és információs kultúra fejlesztésére.

3.11. Nevelési célok alapján meghatározott területek fejlesztése

3.11.1. Az intézmény általános fejlesztési elvei

A Fábry Zoltán Leánykollégiumban, a fejlesztési feladatok meghatározásában támaszkodnunk kell az **eddig pedagógiai és eszközrendszerre**. Tovább kell **folytatni, kiegészíteni, frissíteni**, ami jól bevált, **átdolgozni a kevésbé eredményes területeket és új feladatokkal, módszerekkel gazdagítani kollégiumunk mindennapjait**.

A kollégiumunkban a **nevelés fő fejlesztési feladatai** a következők:

- ❖ a **feltételek** megteremtése az **iskolai tanulmányok** folytatásához,
- ❖ **személyes törődés, gondoskodás** a tanulókról,
- ❖ a **tanulási kultúra és korszerű világkép** fejlesztése,
- ❖ humánus légkörben, **közösségi életre, társadalmi beilleszkedésre** való nevelés, **hátránykompenzáció**,
- ❖ **környezettudatos** magatartásra nevelés,
- ❖ **egészséges életmód, életvitel, háztartási ismeretek** segítése,
- ❖ **magyarság, nemzetiségi lét, európaiságra** való nevelés,
- ❖ a **képességeknek és érdeklődésnek** megfelelő **személyiség és tehetség** fejlesztése,
- ❖ **nemzeti és anyanyelvi nevelés** segítése,
- ❖ **pályaorientáció**, segítése,
- ❖ **szociális képességrendszer** fejlesztése,
- ❖ **gyermek- és ifjúságvédelem** támogatása,
- ❖ **sportolási, művelődési, önképzési** lehetőségek biztosítása.

3.11.2. Tanulástámogatás fejlesztése

A kollégiumnak fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a felzárkózás segítésében. Tevékenysége során pedig megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához.

Az egész személyiséget érintő fejlesztés:

- ❖ az egész **személyiséget érintő fejlesztés**, motiválás a tanulásra, gondolkodásra, önálló ismeretszerzésre,
- ❖ annak segítése, hogy az **ismeretek elsajátítása** ne csak kötelességként, hanem **igényként** is fogalmazódjék meg a tanulóban, s így a tanulás **életprogramjuk részévé** váljon,
- ❖ **szabatos** szóbeli és írásbeli **kifejezőmód**, fejlett kommunikációs kultúra kialakítása,
- ❖ **önellenőrzési** képesség, **ítélőképesség, kudarckezelő** képesség.

A tanulás módszereinek fejlesztése:

- ❖ a **sikeres és hatékony** tanulási stratégiák, kompetenciák kiépítése,
- ❖ az életkornak megfelelő **tanulási eljárások, módszerek** megismertetése, megismerése,
- ❖ a **tanulási motívumok** bővítése: a csodálkozás, az érdeklődés, a felfedezés és a megismerés,
- ❖ **fontossági sorrend** felállításának képessége,
- ❖ a **szövegértő olvasás**, szelektálási képesség javítása.

A tanulási környezet fejlesztése:

- ❖ a **társas és tárgyi-eszközi** környezet viszonyainak és funkcióinak formálása, gazdagítása (hatékony kommunikációs és informatikai technológia és az ezzel kapcsolatos kulcskompetenciák erősítése, serkentése).

A tanulást elősegítő nevelői kompetenciák fejlesztése:

- ❖ **A Pedagógiai oktatási központok** által biztosított lehetőségek kihasználása (pl. szakkönyvtár, szaktanácsadó)
- ❖ a szervezett **továbbképzéseken** való részvétel, folyamatos önképzés biztosítása,
- ❖ **szakkönyvek**, szakmai folyóiratok folyamatos nyomon követése,

3.11.3. A tanulókról való gondoskodás, személyes törődés

Kollégiumunkban a fiatalokról való gondoskodás alapját az a körülmény képezi, hogy a különféle családi- és tanulmányi háttérrel, eltérő támogatást, gondoskodást, nevelést és oktatást, igénylő diákokat változatos módon kezeljük. Törekszünk az individuál-pedagógia megvalósítására. Az intézményben folyó pedagógiai munka alapkövetelménye, hogy minden tanuló részére biztosítsa a **fejlődéséhez szükséges feltételeket**, megteremtse a lehetőségeket a kibontakozáshoz, segítsen **leküzdeni** azokat a **hátrányokat**, amelyek szociokulturális, anyagi helyzetből adódóan vagy egészségügyi okok miatt fennállnak.

A gondoskodás, személyes törődés fejlesztése:

- ❖ a meglévő **lakhatási körülmények** javítása,
- ❖ otthonos, **családias, biztonságos és támogató légkör** folyamatos biztosítása,
- ❖ az **egyéni fejlesztő**, korrepetáló **foglalkozások** folytatása,
- ❖ az egyéni problémafeltáró, **problémamegoldó beszélgetések** továbbvitele,
- ❖ a nevelő és a kollégisták közötti **szoros és bizalmas kapcsolat** kiépítése,
- ❖ a **mentálhigiénés szolgáltatás** népszerűsítése,
- ❖ heti rendszerességgel kollégiumi pszichológus biztosítása
- ❖ **önellenőrzési képesség**, ítélőképesség, kudarckezelő képesség fejlesztése,
- ❖ az egyénnek megfelelő **támogatási lehetőségek** felkutatása,
- ❖ ingyenes és sokszínű **kulturális programkínálat** bővítése.

A gyermek- és ifjúságvédelem programja

Megelőzési feladatok:

- ❖ Időben fel kell ismerni a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség kialakulására utaló jeleket. Ezek tünetei és okai egyrészt a tanuló szocializációjának környezeti feltételeiből, másrészt viselkedési zavaraiából állapíthatók meg.

Megelőzési tevékenységek a kollégiumban:

- ❖ a tanulók **családi helyzetének megismerése**: megvannak-e a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételek (lakhatás, étkezés, ruházattal való ellátás).
- ❖ **felzárkóztató foglalkozások szorgalmazása**,
- ❖ **diákkörök** szervezése,
- ❖ **szabadidős tevékenységek** biztosítása,
- ❖ **egészségnevelési** programok bevezetése, fejlesztése,
- ❖ drogreprevenció,
- ❖ agressziókezelő **prevenációs programok** szervezése,
- ❖ **ösztöndíjprogramokban** való részvétel támogatása,
- ❖ **tehetséggondozó foglalkozások működtetése**,
- ❖ pályázatok útján ingyenes **kulturális programok**, kirándulások biztosítása,
- ❖ ingyenes **számítógép és könyvtár használata**,
- ❖ **pályaválasztás** segítése,
- ❖ személyes egyéni **tanácsadás**,
- ❖ szülőkkel való szoros együttműködés,
- ❖ tájékoztatás a családsegítő, és gyermekjóléti szolgálatról, szolgáltatásokról.

A kollégiumi nevelők feladatai a megelőzésben

A nevelőtanárnak a mindennapi pedagógiai munka során figyelembe kell vennie a gyermek **egyéni képességeit, szociokulturális helyzetét**, fel kell figyelnie a családban jelentkező gondokra, amit megkönnyít a **szülőkkel** való folyamatos **kapcsolattartás**.

Fontos, hogy megtörténjen az észlelt, a sikeres továbbhaladást akadályozó **egyéni sajátosságok, képesség- és jártassághiányok felismerése** és jelzése a szülőnek és a Pedagógiai Szakszolgálatnak: tanulási és teljesítményzavarok esetén, beilleszkedési és magatartási zavarok esetén; a családi élet funkciózavarai vagy a gyermek elhanyagoltsága esetén a családsegítő központ, vagy gyermekjóléti szolgálat felé.

A csoportnevelőnek kiemelt szerepe van a **megelőzésben**. Feladata a gyermek személyiségének, a tanulók társas kapcsolatainak, viszonyainak sokoldalú megismerése, a társas **beilleszkedési képességek javítása**, a rábízott tanulók iskolai teljesítményének és egyéb iskolai tevékenységének folyamatosan figyelemmel kísérése.

Feltárás:

- ❖ tanulók problémáinak, a **problémák** okának **feltárása**,
- ❖ jelzés a gyermekjóléti szolgálatnak.

Megszüntetés:

- ❖ **segítségnyújtás** a problémák megoldásában,
- ❖ a kollégium, a nevelőtanárok részvétele a tanulók fejlődésében,
- ❖ veszélyeztető okok megszüntetése céljából **együttműködés a hivatalos szervekkel**.

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényezők megléte esetén jelezni kell a további beavatkozás szükségességét a megfelelő intézményeknek, és folyamatos kapcsolattartás útján figyelemmel kell kísérni az esetet annak megoldásáig. A **veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése** érdekében a nevelőtanári kompetencia és felelősségi körébe tartozik a megfelelő időben történő jelzések és beavatkozások megvalósítása, további szakmai segítség kérése, illetve a **külső intézményekkel való kapcsolattartás, együttműködés**.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott személy a nevelőtanárok jelzése alapján felméri a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű és a potenciálisan veszélyeztetett tanulókat és a törvényes előírások alapján jár el.

Ha a tanuló testi, érzékszervi, értelmi, beszédfigyatekos, autista, a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye és útmutatása alapján kell gondoskodni róla.

Ha a tanuló a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, a Pedagógiai Szakszolgálat véleménye és útmutatása alapján kell gondoskodni róla.

Magatartási, beilleszkedési és tanulási zavarok felmerülésének gyanúja esetén a csoportnevelő a tanuló a **Pedagógiai Szakszolgálat** szakemberéhez irányítja. Amennyiben a Pedagógiai Szakszolgálat véleménye alapján a tanuló beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarokkal küzd, a kijelölt pedagógus **fejlesztési tervet** dolgoz ki gondozásra a szakember által meghatározottak alapján. A Pedagógiai Szakszolgálat és a kollégium között kapcsolattartó működik.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott személy aktívan szerepet vállal abban, hogy a rászoruló családok anyagi helyzetüktől függően kérelmükre **étkezési támogatásban** részesüljenek, valamint hogy az arra jogosult tanulók ösztöndíj- és alapítványok által kiírt **pályázati lehetőségekről** értesüljenek és pályázatukat helyes formában határidőre benyújtásuk.

Súlyos magatartási problémák esetén a kollégium igazgatója kezdeményezi a gyámhivatalnál a magatartási szabályok előírását, pártfogó kirendelését vagy más hatósági eljárást. Ha a tanuló mellé pártfogói felügyeletet rendeltek el, a nevelőtanár együttműködik a pártfogóval.

A veszélyeztetettség tartós fennállása esetén kötelező a gyermekjóléti szolgálattal történő együttműködés. Ekkor a beavatkozások kezdeményezése elsősorban a gyermekjóléti szolgálat kompetencia és felelősségi körébe tartozik, a kollégiumban dolgozó csoportnevelő pedig a folyamatban együttműködő partnerként vesz részt.

3.11.4. Közösségi élet fejlesztése

A kollégisták egyéni személyiségfejlesztésére a közösségi élet teremti lehetőséget. A programok szervezésekor kiemelt figyelmet igényel, hogy a tanulók szabadidejüket kulturált és

egészséges módon töltsék el. Előtérbe kerül a **képesség- és személyiségfejlesztő tevékenységek** megvalósítása. A szabadidős tevékenység alkalmával jó lehetőség nyílik a diákok megismerésére, a bizalmi viszony kialakítására. A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelők elősegítik, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti alapjai. A közösségi programok során előtérbe kerül a **társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták** közvetítése, a szociális készségek fejlesztése. Rá kell világítani a szabadság és a szabadosság közti különbségre. Segítséget kell nyújtani, hogy a diákok megértsék az egyén, a csoport és a társadalom kölcsönhatásait. Ebben kiemelt szerepet kap a **diákönkormányzat**.

A közösségi élet fejlesztésének színterei:

- ❖ **társadalmi normák** ismertetése, kulturált **társadalmi érintkezés** és megjelenés,
- ❖ **motiváció felkeltése**, fenntartása,
- ❖ felkészítés az **aktív állampolgári attitűdre**/viselkedésre,
- ❖ **önállóság, kezdeményezőkészség** fejlesztése,
- ❖ **szociális és életvezetési kompetenciák** fejlesztése:
- ❖ **kommunikáció** fejlesztése,
- ❖ problémamegoldó **technikák** megismerése,
- ❖ **kreatív és kritikai** gondolkodás,
- ❖ **kooperatív munka** fejlesztése,
- ❖ állampolgári **jogok** megismerése/megismertetése,
- ❖ **konfliktuskezelő** jártasság kialakítása,
- ❖ **személyiségfejlesztés**: önismeret, önbizalom, felelősségtudat, érzelmi intelligencia, empátia, önérvényesítés, elfogadás, kompromisszumra való törekvés, normatudat, kreativitás erősítése.

Diákönkormányzati munka fejlesztése

Nevelésünk fontos területe a diákvezetői szerep megtanítása. A kollégisták képviselőiket maguk választják saját csoportjukból és a csoportképviselőkből alakul a diákönkormányzat vezető testülete innen kerül ki a diákönkormányzat vezetője. A munka alapja a csoportokban működő felelősi rendszer, melynek feladatát a diákönkormányzatot segítő pedagógussal közösen heti rendszerességgel elemzik és értékelik. A diákönkormányzat saját működési szabályzat alapján dolgozik, a fejlesztésben szem előtt tartjuk:

- ❖ a kollégiumi élet szervezésében, jogok és kötelezettségek gyakorlásában való még **aktívabb szerepvállalást**,
- ❖ a működő rendszer **felelősségének bővítését**,
- ❖ a **demokrácia szabályainak** tiszteletben tartását,
- ❖ a meglévő értékek középpontba helyezését, a **kollégiumi értékrend**, példa követését,
- ❖ a **versenyképesség** növelését, egészséges **versenyszellem** kialakítását,
- ❖ buzdítás a felsorolt **programokon való részvételre**,

- ❖ **társak megértésének és elfogadásának** megtanulását,
- ❖ **teljes önállóság** elérését.

Hagyományápolás fejlesztése, a kollégium egyéni arculatának erősítése

- ❖ **hagyományos rendezvényeink** (gólyanapok, egészséghet, Mikulás és karácsonyest, Fábry-napok, Magyar-nap, ballagás, kirándulások) megszervezése,
- ❖ **a versenyeken** való eredményes szereplés **segítése**,
- ❖ **a szervezett programokon való nagyszámú részvétel** biztosítása,
- ❖ az internetes megjelenés (weboldal, facebook és instagram) folyamatos frissítése.

3.11.5. Hátránykompenzáció

A hátrányos helyzet egy komplex probléma, számos kiváltó okkal. Törekedni kell arra, hogy a hátrányos helyzetű tanulók elérjenek egy átlagos szintet. Első lépésben fontos az okok feltárása, és ezek ismeretében hatékony, egyéni fejlesztési program kidolgozása.

A kollégium által biztosított nevelői segítség:

- ❖ **hatékony tanulási módszerek** ismertetése,
- ❖ **korrepetálás** (akkor hatékony, ha rendszeres), ellenőrzés,
- ❖ a **szabadidő** hasznos eltöltésének biztosítása (nagyszámú és változatos kollégiumi program),
- ❖ **egészséges életmódra** való nevelés (étkezés, testi és környezeti higiénia, függőségek kialakulásának megelőzése).

A fejlesztés szintjei:

- ❖ megfelelő **szövegértés**, alapfogalmak memorizálása,
- ❖ **logikai készség** fejlesztése,
- ❖ **ismeretek alkalmazásának** képessége.

Használható tudást csak az ismeretek alkalmazásának a készsége jelent.

A hátránykompenzáció fejlesztésének összetevői:

- ❖ anyagi **támogatás** biztosítása,
- ❖ nevelőmunka - a **család szerepének** átvállalása,
- ❖ **szabadidős** programok szervezése,
- ❖ **életmódminta** adása,
- ❖ **hatékony tanulási módszerek, korrepetálás** bővítése.

3.11.6. Speciális célcsoportok fejlesztése

A **sajátos nevelési igény** meghatározása a köznevelési törvény 4. §-ának 25. pontja szerint sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a **különleges bánásmódot igénylő gyermek**, tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján:

- ❖ mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

A sajátos nevelési igényű tanulók **eredményes szocializációját**, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. Abban az esetben, ha az intézménybe SNI-s gyermek érkezik, az integrálásához kollégiumunk tárgyi és személyi feltételei adottak, illetve személyi segítségnyújtást is biztosítani tudunk számára, hiszen kollégiumunk fejlesztőpedagógussal rendelkezik. Az intézményben eddig nem élt SNI-s gyermek.

Gyermek és ifjúságvédelmi feladataink fejlesztéséhez tartozik:

- ❖ gyermeki **jogok, érdekek** védelme,
- ❖ **gyermekjóléti szolgáltatások**, intézmények megismertetése,
- ❖ **háttérproblémák** kiszűrése, és hatásának megszüntetése, segítő programok beépítése,
- ❖ a **hátrányos helyzetű** tanulók fejlesztésének kiemelt kezelése, (cselekvési tervek)
- ❖ védett, ártalmaktól mentes, **biztonságos környezet** bővítése,
- ❖ a szülőkkel, az iskolákkal, szakszolgálatokkal, való **szoros kapcsolattartás**, fejlesztése
- ❖ az egyén nevelése a **toleranciára**, figyelmeztetés az iskolai **kudarok csökkentésére**,
- ❖ **adatkezelésnél** és azok továbbításánál a törvényi előírások betartása.

3.11.7. A kollégium legfontosabb külső partnereivel való kapcsolatok fejlesztése

A kollégium céljait, feladatait csak akkor tudja teljesen megvalósítani, ha a külső partnereivel megfelelő szintű kapcsolatot tud kialakítani. A folyamatos kapcsolatépítés és annak fenntartása elősegíti, hogy a kollégium céljait elérje, feladatait eredményesen megoldja.

Iskolákkal való kapcsolattartás fejlesztése:

- ❖ **kapcsolat ápolása** a „rég” iskolákkal, a **hatékonyabb együttműködés** érdekében,
- ❖ jó kapcsolat **kialakítása** az „új” iskolákkal,
- ❖ tornatermi **sportolási lehetőség** érdekében egy **közei iskola** megkeresése, korábbi állapot visszaállítása.

Szülőkkel való kapcsolattartás

A szülőkkel olyan tudatosan felépített együttműködés szükséges, ahol azt érzékelik, hogy a középpontban az ő gyermekük, az ő problémáik és azok megoldásai állnak. különféle külső okok és egyéni sajátosságok miatt várhatóan tovább nő a fokozott pedagógiai törődést igénylő fiatalok száma, s ezt a szülőkkel való kapcsolattartásban is figyelembe vesszük.

Céljaink elérése és a kapcsolatok fejlesztése:

- ❖ **kollégiumválasztás** előtti tájékozódásra buzdítás (honlap, személyes megtekintés) az intézmény adottságairól, az itt folyó munkáról,
- ❖ az érdeklődő 9. évfolyamos tanulók és szüleik minél nagyobb számú részvétele a **tájékoztató jellegű szülői értekezleten**,
- ❖ tanév kezdetén, **beiratkozáskor** (régis és új diákok esetén is) a gyermek elkísérése a kollégiumba,
- ❖ évente legalább **egy személyes találkozó** kezdeményezése a nevelőtanárral, ahol lehetőség van a tanulóval kapcsolatos dolgok megbeszélésére,
- ❖ hiányzás esetén a **kollégium tájékoztatása** írásban, telefonon,
- ❖ az intézményben folyó pedagógiai munkát nagyban befolyásoló **szülői kérdőív** korrekt (elvárás, elégedettség) kitöltése.

Egyéb szakmai kapcsolatok fenntartása, fejlesztése:

- ❖ **rendszeres részvétel** folytatása:
 - vezetői és tantestületi szinten – az Országos Kollégiumi Szövetség rendezvényein, fővárosi intézmények munkaközösségi megbeszélésein, műhelyfoglalkozásain, szakmai napjain,
 - tanulói szinten – kulturális és sport rendezvényeken, diákönkormányzat rendezvényein.
- ❖ többnapos külföldi (Felvidék - Rozsnyó) és belföldi **kirándulások** érdekében (szálláslehetőség) a régi intézményekkel a kapcsolat felújítása.

3.12. A tanulók fejlesztésének terve, kompetenciaalapú fejlesztés

3.12.1. Tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

(tanulás, kommunikáció, digitális kompetencia, matematikai, gondolkodási kompetencia)

E terület fejlesztésénél minden esetben a teljes személyiséget kell magunk előtt látnunk. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetben is lehet alkalmazni. Fontos a tanulók tanulási szokásainak megismerése, kialakítása (célszerűtlenek elhagyása, jó, helyes szokások felvétele, gyakorlása). A tanulók egyéni tanulási kultúrájának felépítése, annak a munkarendnek, napirendnek a megtalálása, amely sikeres teljesítményhez vezet. Fontos a hátránnyal küzdők felzárkóztatása és a gyermekek tehetsége kibontakoztatásának segítése.

Fejlesztési feladatok:

- ❖ **saját tanulási stratégia**, készség, **szaktudás** egyéni ismerete és értéke, erős és gyenge pontjainak felismerése,
- ❖ különböző **tanulási módszerek** megismertetése,
- ❖ **motiváció** kialakítása, **önbizalom** erősítése, **belső igény** a tanulásra

- ❖ a tanulás **szervezésének, tervezésének kialakítása** (fontossági sorrend, időbeosztás, saját stratégia felállítása),
- ❖ előzetes tanulási és élettapasztalatokra építve **tudás és képesség helyzetekben** használása, otthon, a munkában, a tanulási és a képzési folyamatokban,
- ❖ az **alapkészségek**, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az **IKT-eszközök** használatának bővítése,
- ❖ a biztos **informatikai tudás létrehozása**, a főbb számítógépes alkalmazások, szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás-kezelés, az internet használatának fejlesztése,
- ❖ **logikus gondolkodás** segítése, az **összefüggések** felismerésének kialakítása,
- ❖ az alapvető matematikai elvek és folyamatok alkalmazása az ismeretszerzésben és a **problémák megoldásában**, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen,
- ❖ a **csoportos tanulás** módszerei, a **kooperatív csoportmunka** segítése,
- ❖ információk szűrése, hiteles internetes oldalak felismerése, **lényeglátás kialakítása**,
- ❖ hatékony **kommunikáció** fejlesztése,
- ❖ a könyvtár, mint biztos „forrás az információszerzésben” elv hangsúlyozása,
- ❖ a **könyvtári ismeretszerzés** technikáinak, módszereinek (nyomtatott dokumentumok, elektronikus dokumentumok használata) elsajátíttatása az önálló ismeretszerzés érdekében,
- ❖ az **élethosszig tartó tanulás** igényének kialakítása, eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása,
- ❖ az **emeltszintű képzésben** való részvétel, az önképzés ösztönzése, a munkába állás támogatása,
- ❖ **kreatív gondolkodás** fejlesztése.

3.12.2. Erkölcsi nevelés

(személyes és társas, kommunikációs, digitális kompetencia)

Fontos feladatunk az alapvető erkölcsi normák megismertetése, beépítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségébe. Példamutatással segíteni a különféle készségek kialakítását és elfogadtatását.

Fejlesztési feladatok:

- ❖ **erkölcsi felelősség** fontossága, normák megismertetése,
- ❖ a mindennapi élet elkerülhetetlen **konfliktusainak kezelése**,
- ❖ **életvezetési** kérdések megbeszélése,
- ❖ a **kötelességtudat** és a munka megbecsülése,
- ❖ **tisztelet és tisztesség** fogalmainak tisztázása,
- ❖ a **korruptió elleni fellépés** módjainak ismertetése,
- ❖ **szociális érzékenység** kifejlesztése.

3.12.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

(Kommunikációs kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái)

Foglalkozások keretén belül szeretnénk lehetőséget biztosítani olyan egyéni és közösségi tevékenységek megismerésére és begyakorlására, melyek a haza, a szülőföld és itt élő népcsoportok megismerését és megbecsülését segítik. Kialakítani tanulóinkban a közösséghez való tartozást, hazaszeretet érzését.

Fejlesztési feladatok:

- ❖ **nemzeti értékeink, hagyományaink** jobb megismerése, ismerkedés **népi**
- ❖ **kultúránkkal, a népművészettel** ezen keresztül az érzelmi kötődés, a **hazaszeretet** erősítése
- ❖ az **anyanyelvi és idegen nyelvi kifejezőképesség** fejlesztése,
- ❖ a **közösséghez tartozás és hazaszeretet** felismerése, fontosságának tudatosítása,
- ❖ **kollektív értékek** megalapozása,
- ❖ magyar tudomány, kultúra és sport **kiemelkedő személyeinek** megismerése,
- ❖ településeink **kultúrtörténetének** kellő ismerete és megőrzése,
- ❖ a magyarság **nemzeti szimbólumainak** megbecsülése,
- ❖ közösségi **összetartozást** megalapozó közös értékek bemutatása,
- ❖ **más népek kultúrája** iránti nyitottságra való nevelés.

3.12.4. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

(kommunikációs, digitális, munkavállalói és vállalkozói kompetencia)

A kollégiumpedagógia sajátos eszközei révén a demokratikus jogállam, a közélet működése megértésének elősegítése. Gyakorolni a közösségi tevékenységeket, melyek segítségével a tanulók képet kaphatnak a felelős állampolgári viselkedésről a közügyekben.

Fejlesztési feladatok:

- ❖ a **jogok** (diákjog, emberi-, kisebbségi jogok) és az ezekhez kötődő **kötelességek** ismertetése,
- ❖ az érdeklődés felkeltése a **nemzeti és egyetemes kultúra**, a tudomány, a művészet és az emberiség **globális problémái** iránt,
- ❖ az „**európai polgár**” **identitás** kialakítása, lehetőségek kihasználása,
- ❖ **állampolgári jogok és kötelességek** megismerése, ezek gyakorlásának segítése a mindennapi életben,
- ❖ az ideális **társadalmi érintkezés** formáinak (írásbeli, szóbeli) megismerése, tudatosítása,
- ❖ kulturált érvelés és vitatkozás (érdekvédelem) formáinak elsajátítása,
- ❖ együttműködéssel, vezetéssel kapcsolatos **magatartásmódok** kialakítása (diák-önkormányzati tevékenység).

3.12.5. Önismeret és a társas kultúra fejlesztése

(kommunikációs kompetenciák, személyes és társas kapcsolati kompetenciák)

A középiskolás korosztályt érő érzelmi és értelmi hatások feldolgozásában a kollégistának a család helyett, mellett a kollégiumi közösség nyújt segítséget. Az önismereti foglalkozások elsősorban e hatások feldolgozását segítik elő, azért, hogy támogassák az identitás megerősítését és a mentálhigiéné ápolását, fejlesztését. A nevelés célja továbbá a társadalmi beilleszkedés segítése, a diákok érdeklődési körének bővítése, érzelmviláguk gazdagítása. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése

Fejlesztési feladatok:

- ❖ az információszerzés, az információk alapján történő **önálló véleményalkotás**, az önkifejezés segítése,
- ❖ a **szuverén világkép** kialakításának a segítése,
- ❖ a világban való tájékozottság, személyes és szociális **azonosságtudat** fejlesztése,
- ❖ **kulturált viselkedés** fejlesztése, megfelelő viselkedésformák elsajátítása az adott közösségben (kollégium, iskola, család), a közösség tagjainak megismerése és tisztelete,
- ❖ kollégista **személyiségének**, pszichés állapotának **megismerése**, a pszichés történések tudatosítása, képesség a társas kommunikációra,
- ❖ az alkalmazkodás, **beilleszkedés** segítése, felkészítés a **konfliktusok megoldására**,
- ❖ az önbizalom, az **önértékelés**, a pályakép felépítésének segítése, a **motiváció** szerepének fejlesztése,
- ❖ az emberi kapcsolatok, tulajdonságok megismertetése, döntések mérlegelése, elemzése, pozitív erkölcsi felfogás kialakítása,
- ❖ az **önismeret** gazdag és szilárd elméleti, tapasztalati **alapjainak** kialakítása,
- ❖ segítség abban, hogy a tanulók **kompetensnek érezzék** magukat saját fejlődésük és **életpályájuk** alakításában,
- ❖ értékes, mély **társas kapcsolatok** kialakulásának támogatása, hangsúlyozása, felelősségteljes nemi magatartás kialakítása, tisztelet, megértés.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia fejlesztése

- ❖ egyensúly megteremtése a **közösségi és az egyéni érdekek** között, lehetőségek egyeztetése, az érdekvédelmi és érdekegyeztetési technikák gyakorlása,
- ❖ a **társadalmilag elfogadott minták közvetítése**, a **szociális készségek** (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség stb.) **fejlesztése**,
- ❖ segíteni a **közösségi együttélés** szabályainak elsajátítását, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra,

- ❖ a családban és a közösségekben elfogadott **viselkedési normák** átadása, tudatosítása,
- ❖ **jogok és kötelességek** ismeretének és gyakorlásának fejlesztése.

3.12.6. Családi életre nevelés

(Kommunikációs kompetenciák, matematikai, gondolkodási kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, kreatív, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái)

Kollégiumi feladat a családi közösség értékeinek megbecsülése és a harmonikus családi minták közvetítése. Segítséget nyújtani a tanulóknak a felelős párkapcsolatok kialakításához, ismereteket közvetíteni a családi életben esetlegesen felmerülő konfliktusok kezelésére.

Fejlesztési feladatok:

- ❖ **családi életre** (a családi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra) **nevelés**,
- ❖ a családban és a közösségekben elfogadott **viselkedési normák** ismertetése, illetve ezeknek megfelelő viselkedési szokások kialakítása,
- ❖ különféle **családi szerepek** és szabályok megismerése,
- ❖ **helyes párkapcsolat** és felelősségvállalás fontosságának megláttatása,
- ❖ **családtervezés**, családalapítás tudatosítása,
- ❖ helyes szexuális **párkapcsolati kultúra** jellemzőinek felismerése.

3.12.7. Egészséges életmód, testi-lelki egészség.

(kommunikációs kompetenciák, matematikai, gondolkodási kompetenciák, személyes és társas kapcsolati kompetenciák, kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés kompetenciái)

A kollégiumban tanulóink olyan elméleti ismereteket és gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat alakíthatnak ki, melyek segítik testi-lelki egészségük megőrzését. Szeretnénk hangsúlyozni az egészségkárosító szokásokat mellőzését, valamint a mindennapi testedzés és sportolás megvalósítását.

Fejlesztési feladatok:

- ❖ a **megfelelő életritmus** kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez **kapcsolódó szokásrendszer** megalapozása,
- ❖ a **testi és mentális képességek** folyamatos megőrzése és fejlesztése,
- ❖ az **egészség és a környezet összefüggéseinek** megláttatása,
- ❖ baleset-megelőzési módszerek, **egészséget fenyegető tényezők** és betegségek megismertetése,
- ❖ felkészítés az **egészséges életmód**, életviteli szokások tudatos felépítésére és gyakorlására,
- ❖ helyes **önismeret, énkép** kialakítása és megerősítése,

- ❖ a sportoláshoz, **mozgáshoz való pozitív** viszony kialakítása,
- ❖ **egészségkárosító szokások** és szenvedélyek kialakulásának **megelőzése**,
- ❖ a kollégiumban otthonos, kulturált, esztétikus közeg biztosítása és az erre való igény kialakítása,
- ❖ a kollégisták **ízlésének, igényességének fejlesztése**,
- ❖ a mindennapi élet során adódó **ügyek intézéséhez, a jogszerű érdekérvényesítéshez** szükséges ismeretek átadása,
- ❖ **gazdaságos munkaeszköz-használat**, a tudatos munka- és szabadidő-szervezés fontosságának tudatosítása,
- ❖ a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, **a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók tanítása**,
- ❖ az **etikai kérdések** iránti érdeklődés felkeltése,
- ❖ **szolidaritás és érdeklődés** kialakítása a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránt,
- ❖ **viselkedéskultúra** kialakítása, megerősítése, gyakorlattá tétele,
- ❖ **stressz és a frusztráció kezelésének** megtanítása,
- ❖ a **kritikus és kíváncsi attitűd** fejlesztése.

3.12.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

(kezdeményezőkézség, kommunikációs, személyes és társas kapcsolati kompetencia)

A tanulók szociális érzékenységének kialakulásában és személyiségének fejlesztésében nagy segítséget jelent a hátrányban élők iránti felelősség és az önkéntes feladatvállalás, mindez a tudatos és felelősségteljes állampolgári lét egyik alapvető velejárója.

Fejlesztési feladatok:

- ❖ az együttműködés, **egymásra figyelés és problémamegoldás** fontosságának tudatosítása,
- ❖ **segítő magatartás** kialakítása a fogyatékkal élők iránt,
- ❖ **önkéntes feladatvállalásra** való motiválás,

3.12.9. Környezettudatos magatartás kialakulásának segítése

(Fenntarthatóság, környezettudatosság: matematikai, gondolkodási kompetenciák; kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái; a tanulás kompetenciái)

Célunk olyan fiatalok nevelése, akik nyitottak egészségük megvédésére, a természetes környezet szépségeire, ezeket értékelni tudják, és a természettel képesek harmonikusan együtt élni.

A jövő problémái előre nem láthatóak, ezért fontos feladat a kreativitás, az önálló ismeretszerzés és a kritikus, problémamegoldó gondolkodás képességének fejlesztése.

Fejlesztési feladatok:

- ❖ a **természeti világ alapelveinek**, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek **természetre gyakorolt hatásának** tudatosítása,
- ❖ **környezettudatos magatartásra** nevelés (a környezetünk állapota iránti felelősségtudat, környezetkímélő magatartás, környezetszennyező anyagok és tevékenységek elutasítása, környezetbarát, természetes és újrahasznosítható anyagok előnyben részesítése, szelektív hulladékgyűjtés),
- ❖ a kollégium **külső és belső környezetének** közös megóvása,
- ❖ **helyzetfelismerés**, ok-okozati összefüggések, **problémamegoldó gondolkodás**, döntésképeség fejlesztése,
- ❖ **fenntartható fejlődés** életszemléletének átadása,
- ❖ a **környezet megbecsülés**, a **természet tiszteletének** erkölcsi alapelvvé válása.

3.12.10. Pályaorientáció segítése, felzárkóztatás. Tehetségek kiválasztása, gondozása.

(tanulás, munkavállalói, innovációs és vállalkozói, kommunikációs, digitális személyes és társas kapcsolati kompetencia)

Feladatunk a családi környezetből adódó szociális és kulturális hátrányok leküzdése, a tehetségmentés, a képességeknek megfelelő teljesítmény támogatása, a pályaorientáció segítésére. Az intézménynek a felzárkóztatás, tehetséggondozás, pályaorientáció tervezésekor az egyéni igények megismerése után a munkaerő-piaci és szülői elvárásoknak is meg kell felelnie, a hátrányos és veszélyeztetett helyzetet kiváltó okok feltárása után intézkedési terven alapuló programot kell készítenie.

Pályaorientáció fejlesztése

Fontos, az iskolai és a családi háttér megismerése, a szülőkkel együttműködve a tanulók pályaorientációs támogatása, a foglalkozások keretében az önismereten alapuló képességek megfelelő pályaválasztásra való felkészítése. A pályakép és követelményrendszer felvázolásával szembesíteni kell a diákokat, a felkészüléssel kapcsolatos (értelmiségi léttel összefüggő) társadalmi elvárások tudatosítása elengedhetetlen. A régi diákok beszámolóit, a személyes tapasztalatok megosztása hasznos információkat megosztására ad lehetőséget egy továbbtanuló számára.

Fejlesztési területek:

- ❖ a diák saját **személyiségének megismerése** és képességeinek és lehetőségeinek megfelelő **pályaválasztás** elősegítése,

- ❖ **álláskeresési technikák** megismertetése, tájékozódás a megfelelő dokumentumokban, **munkahelyi feladatok** és elvárások felvázolása,
- ❖ a **pályamódosítás** kényszerűségének tudatosítása és a **folyamatos önképzés**, tanulás fontossága.
- ❖ az együttműködéssel, segítséssel, versengéssel kapcsolatos magatartásmódok fejlesztése, kezelése,
- ❖ **minél több szakma és foglalkozás megismertetése, saját pályaválasztási lehetőségek mérlegelése,**
- ❖ **az álláskereséshez kapcsolódó weboldalak bemutatása.**

Hátránykompenzáció

A hátrányos helyzet a társadalmi érvényesülésben való akadályoztatottság. Az intézménynek a feladatok meghatározásánál a hátrányok csökkentése, az esélyek növelése terén van szerepe. A kollégium pusztán léte már hátránykompenzációs tényező. Nagy gondot kell fordítani a felzárkóztatásra, mert az elsős tanulók igen nagy tudásszint-különbséggel érkeznek. A hozott hátrányok összetevőinek ismeretében lehet, sőt kell a differenciál-pedagógia módszereit alkalmazni.

Fejlesztési területek:

- ❖ a tanulói **környezet** kedvező alakítása, **minőségének javítása, az indulási hátrányok** csökkentése,
- ❖ **diákok esélyeinek növelése, tudás- és kultúraközvetítéssel,**
- ❖ **diákok érdekei** érvényesülésének segítése,
- ❖ a **befogadókészség, motiváció** fejlesztése,
- ❖ a **tanulási módszerek** elsajátítása.

Tehetséggondozás

Tanáraink a tantárgyi segítségen kívül szerepet vállálnak a tudás és kultúra közvetítésében, a diákok képességének fejlesztésében, a tehetséggondozásban. Ennek megfelelően tevékenységrendszerünk változatos, gazdag.

Fejlesztési feladatok:

- ❖ **fejlesztő környezet** kialakítása, a tanulói kezdeményezések számára,
- ❖ **képességek, adottságok**, az öntudat erősítése,
- ❖ a teljes **személyiség fejlesztése**, bátorítás, segítségnyújtás,
- ❖ önálló **ismeretszerzésre** való ösztönzés,
- ❖ **óvatos kritika**, értékelés, dicséret,
- ❖ az **individualitás** értékelése.

3.12.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés.

(digitális, matematikai, gondolkodási, kommunikációs, munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák személyes és társas kapcsolati)

E téma köré szerveződött foglalkozások lehetőséget biztosítanak azoknak a viselkedésformáknak az elsajátítására, amelyek elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek hatékony módon részt venni a társadalmi életben. A foglalkozások segítik a diákokat abban, hogy megismerjék tágabb környezetüket és fogékonyak legyenek a kínálgzó lehetőségek megragadására.

Gazdasági, pénzügyi jártasság fejlesztése:

- ❖ A gazdasági problémák tudatosítása,
- ❖ az IKT-eszközök alkalmazásának segítése,
- ❖ a felelősségteljes önálló életvitel kialakításának hangsúlyozása,
- ❖ az öntudatos fogyasztói magatartás segítése,
- ❖ a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdek kapcsolatának tudatosítása,
az okos **gazdálkodás képességének** a kialakítása, a rendelkezésre álló erőforrásokkal és a pénzzel való helyes **gazdálkodás** elsajátítása

3.12.12. Médiatudatosságra nevelés

(digitális, kommunikációs, személyes és társas kapcsolati és a tanulás kompetencia)

A kollégiumi nevelés szempontjából fontos, hogy a diákok értsék a társadalmi élet minden mozzanatát átható hagyományos és új médiumok nyelvét, a társadalom és a média kapcsolatát. Elengedhetetlen a megfelelő kritikai szemléletmód kialakítása és fejlesztése.

Fejlesztési feladatok:

- ❖ a médiatartalmak értelmező, mérlegelő kritikai érzéken alapuló megválasztása,
- ❖ képesség az online kommunikáció hatékony alkalmazására,
- ❖ a számítógép és egyéb informatikai eszközök nyújtotta lehetőségek **hatékony felhasználásának** megtanulása,
- ❖ a reklám hatásának kritikus fogadása.

4. Jövőkép

4.1. Fejlesztési feladatok

Folyamatos pedagógiai feladatok

- ❖ Felsőoktatásba járó volt diákok beszámolóí alapján célirányos **pályaorientálás** tartása a 12. évfolyam tanulói számára.
- ❖ A **gyenge tanulmányi eredményt** felmutató tanulókat **érdekltté tenni a választott szak iránt**, vagy ha ez szülői kényszerre történt, a **szülőkkel való megegyezés értelmében egészséges pályamódosítás** javaslása.

- ❖ **Külső előadók bevonásával** a már évek óta működő, a kollégium összes tanulóját érintő **közös foglalkozások** továbbfejlesztése.
- ❖ Az anyagi gondok ellenére a jó szintű **honismereti** foglalkozások megtartása, **városnéző séták, hazánk** tájait megismerő **tanulmányi kirándulások megszervezése**.

Rövid távú feladatok

- ❖ Az **önértékelés** folytatása, korábbi ismeretek **bővítése**, a lehetőségek **felmérése**, a fenntartóval való folyamatos **egyeztetés**, valamint az eddigi szülői-tanulói vélemények, tanfelügyeleti ellenőrzés javaslatainak **rendszeresítése**.
- ❖ **Tanáraink** számára a **szervezett továbbképzéseken** való részvétel biztosítása.
- ❖ **Kapcsolat kialakítása** valamelyik **közei iskolával, kollégiummal**, hogy bővíthessük szűkre szabott **testedzési lehetőségeinket**.
- ❖ A lakhatási körülmények további javítása.
- ❖ **a környezet kulturáltságának** javítása céljából a **folyosókon** és minden **helyiségben virágok** elhelyezése,
- ❖ **állandó színjátszó csoport vagy irodalmi színpad** létrehozása, **a manuális foglalkozásokon** való részvételi arány növelése.

Ehhez szükséges a **kollégiumi napirend módosítása**, a már meglévő **foglalkozások átcsoportosítása** és a rendelkezésre álló helyiségek gazdaságosabb **kihasználása**.

A személyi feltételek biztosítása

A személyi feltételek kollégiumunkban adottak. A rövid, közép és hosszú távú **feladatok** megoldásában a **jelenlegi nevelői testületre maximálisan lehet támaszkodni**. Önképzésükre, a szervezett **továbbképzéseken** való részvételre szükségük van, s ők erre **nyitottak** is. A továbbiakban is törekednünk kell arra, hogy a kötelezően előírt **szellemi erőforrásokat megteremtsük**. Tantestületünk tagjai beszélnek idegen nyelveket (angol, német, szlovák), és passzív nyelvtudással is rendelkeznek, de szükséges lenne, hogy az elkövetkező időszakban **idegen nyelvi továbbképzéseken** is részt vegyenek. Tervezzük továbbá tanáraink tanfolyamokra, továbbképzésekre való beiskolázását. Főbb területek: tehetséggondozás, kommunikáció, ifjúság- és gyermekvédelem, egészségnevelés, IKT kompetencia fejlesztése.

Tárgyi feltételek javítása

- ❖ **Legfontosabb** feladatként tartjuk számon a kollégiumi **épület állagának megőrzését**.
- ❖ Fontos a zuhanyzók vezetékrendszerének, burkolatának **cseréje**.
- ❖ **Udvar** burkolása, vezetékek cseréje, **társalgó kialakítása**.

További elképzelések

- ❖ A kollégium technikai dolgozóinak **fokozottabb mértékű bevonása** a közösségi rendezvényeken, ünnepélyeken való **részvételbe**.

- ❖ **Közvetlen információk** a közösség életéről, eredményeiről, **segítve** a negatívumok kiküszöbölését.
- ❖ Szorgalmazzuk az ország más részén lévő kollégiummal kapcsolat létesítését, melynek során dolgozóink **nyári csereüdülésen** vehetnének részt.

5. Kötelező kollégiumi foglalkozások és témakörök

A kollégium a Kt. rendelkezéseire igazodva a tanulói tevékenységeket annak céljától, jellegétől függően a programokat csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi.

5.1. Kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere

5.1.1. Felkészítő foglalkozások

Szervezések előzetesen egyeztetés alapján a kollégium figyelmet fordít a pozitív tanulási formák kialakítására figyelembe véve a tanuló személyiségét és egyéni sajátosságait:

Tanulást segítő foglalkozások:

A rendszeres iskolai felkészítést biztosítják, képességfejlesztő, tehetséggondozó foglalkozások a lemaradt tanulók felzárkóztatására és a tehetséges tanulók gyorsabb haladásának biztosítására, az ismeretek bővítését a szakkörök, diákkörök segítik.

Korrepetálás

Rendszeres iskolai felkészítést biztosító foglalkozást végzünk.

Tehetséggondozó foglalkozások

Kiemelkedő képességű tanulók foglalkoztatása, szakkörök keretén belül.

Egyéni és közösségi fejlesztést segítő foglalkozások:

Általános szervezéssel kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése.

A KNOAP rendeletben idő- és szervezési keretek figyelembevételével készített csoportfoglalkozások. Részletes bemutatásuk a következő fejezet témáját képezi. Témakörök:

- ❖ A tanulás tanítása (1)
- ❖ Az erkölcsi nevelés (2)
- ❖ Nemzeti öntudat, hazafias nevelés (3)
- ❖ Állampolgárságra, demokráciára nevelés (4)
- ❖ Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése (5)
- ❖ Családi életre nevelés (6)
- ❖ Testi és lelki egészségre nevelés (7)
- ❖ Felelősségvállalás másokért, önkéntesség (8)
- ❖ Fenntarthatóság, környezettudatosság (9)
- ❖ Pályaorientáció (10)
- ❖ Gazdasági és pénzügyi nevelés (11)
- ❖ Médiatudatosságra nevelés (12)

5.1.2. Speciális ismereteket adó foglalkozások

Egyéni törődést biztosító foglalkozások – egyéni problémák feltárására, megoldására, és szabadidős foglalkozások

A kollégiumi alapprogram nevelési területei egymással **szoros kölcsönhatásban** állnak. Kiegészítik egymást, illetve egymásra épülnek. A táblázatokban megtalálható az évfolyamokra lebontott, az alapprogram témaköreinek megfelelő foglalkozások terve. A témakörök, a tevékenységek és tartalmak, valamint a hozzájuk rendelt konkrét célok. A módszereket és az eszközöket a fejezetek előtti bevezető végén soroltuk fel.

1. A tanulás tanítása

„A sikerhez nem visz lift, a lépcsőt kell használni fokról fokra...”

(Joe Girard)

A kollégiumba érkező tanulók jellemzően sok iskolából, különböző településekről, családi környezetből jönnek. Attitűdjeik, életviteli, tanulási módszereik és tanulásuk hatékonysága eltérő.

Legfontosabb **feladatuk a tanulás**, lényeges, hogy ez számukra **ne** valamiféle **kényszert** jelentsen, hanem **érdeklődéssel**, szívesen vállalt **tevékenységként** végezzék. Ennek **feltétele a motiváció** mellett az **eredményesség**.

A tanulók **képességei eltérőek**, de ezek (memória, logikai készség stb.) **fejleszthetőek**. A tanulási folyamatnak két komplex fázisa van: az **ismeretszerzés** és annak alkalmazása. A **lexikális ismeretek** nem elegendőek, el kell jutniuk az ismeretek **alkalmazásának** a szintjére. A tanult ismeretek rutinszerű alkalmazása segíti a rögzítést. Ez csak akkor lesz eredményes, ha hozzászoknak az **önálló munkához**.

A **cél**, hogy meglévő **tudásukat képesek legyenek** számukra új, még ismeretlen **tényekre**, jelenségekre **alkalmazni**, tehát kreatívan **hasznosítani**, és nem csak az **iskolai évek** során, hanem a **későbbiekben is**.

Tapasztalatunk, hogy tanulóink a kollégiumba érkezéskor vagy **nem ismerik** a hatékony **tanulási módszereket**, vagy nem alkalmazzák azokat, mert számukra a **memorizálás** egyszerűbbnek tűnik. A kollégiumi **nevelők** nagyban képesek hozzájárulni az **eredményes tanulási módszerek** kialakításához:

- ❖ **ellenőrizve a tanulás menetét**, a megfelelő **logikai sorrend** betartását,
- ❖ **alapfogalmak** rögzítését, melyek ismeretében **következtetéseket vonnak le**, **összefüggéseket** látnak meg

A helyes tanulási módszerek alkalmazása azonban egy sor **alapvető ismeret, készség** meglétét **feltételezi**: szövegértés, lényegkiemelés, rendszerező képesség, logikai készség, koncentráló képesség, következtető képesség, szakkifejezések ismerete, jó beszédkészség, a segédeszközök, könyvtár, Internet, táblázatok stb. használata.

A tanulási folyamat második fázisa az ismeretek alkalmazása, s ez feltételezi: a **tudáskészlet aktualizálását**, valamint **jártasságot** bonyolult **gondolkodási műveletekben** (pl. analízis, összehasonlítás, általánosítás, rendszerezés, következtetés).

Mivel a 8. osztály elvégzése után nagyon **eltérő felkészültségű** tanulók érkeznek a középiskolába, nevelőink alapvető feladatának tekintjük:

- ❖ a tanuláshoz szükséges **készségek** kialakítását, illetve **továbbfejlesztését**,
- ❖ a **tanulás irányításával** hozzászoktatni tanulóinkat, hogy a számukra legeredményesebb **tanulási módszereket** használják,
- ❖ a **korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások, szakkörök** szervezésével biztosítani, hogy felkészülésük alapos, szerzett ismereteik szilárdak legyenek.

A XXI. század iskolájának követelménye a számítógépek használata. A kollégiumnak nagy szerepe lehet az IKT alkalmazásának népszerűsítésében, a számítástechnikai ismeretek fejlesztésében.

Színterei:

- ❖ tanulás-módszertani foglalkozások,
- ❖ szilencium, alkalom a tanulás segítésére (felzárkóztatás, korrepetálás, egyéni törődés, beszélgetés),
- ❖ kollégiumi programok – előadás, belső pályázatok készítése, programok szervezése, totók, tesztek készítése, vetélkedők.

Módszereink a következők: tanári munka, tanulói, egyéni, csoportmunka, kérdőívek használata

Eszközök: nyomtatott és elektronikus ismerethordozók, (CD, DVD, videokazetták, könyvtárhasználati kézikönyvek) audiovizuális eszközök, hagyományos segédeszközök (könyvek, szakkönyvek), kérdőívek, számítógép.

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9. évf. 3 óra	<i>A könyvtárhasználat rendje és módszerei</i>	Könyvtári ismeretek rendszerezése a helyi könyvtár gyakorlatában.	A könyvtár ismerete és rendszeres használata.	tanulás
	<i>Különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása</i>	Tanulási szokások, módszerek, különös tekintettel a közösségekben történő tanulásra.	Hatékony tanulási eljárások, módszerek ismerete. A kollégiumi tanulás folyamatának, lehetőségeinek, a közösségekben való tanulás módszereinek ismerete.	tanulás, kommunikáció, digitális
	<i>A megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése és rendezése</i>	Az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technika.	Megfelelni az iskolai követelményeknek, eligazodás az információk világában.	tanulás, digitális
10.évf 2 óra	<i>Különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása</i>	A felkészülés módszerei, a tanulás motiválásának felmérése, önművelés igényének kialakítása.	A tanulásra, továbbtanulásra, a való életre felkészítő technikák, módszerek ismerete. Önművelés igényének fejlesztése, kibontakoztatása, az önálló ismeretszerzéshez kötődő pozitív attitűd kialakítása.	tanulás
	<i>A könyvtárhasználat rendje és módszerei</i>	A különböző dokumentumfajták szerepe a szaktárgyi ismeretszerzésben, valamint a köznapi élet egyéb területein.	Iskolai feladatokhoz és egyéni problémák megoldásához szükséges dokumentumtípus kiválasztása, gyakorlati felhasználása.	tanulás, digitális
11.évf 2 óra	<i>A megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése és rendezése</i>	Az ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazásának elsajátítása.	A továbbtanulás mindegyik fokozatára, valamint a felnőtt életre való előkészítés. A megszerzett információk elemzése, értelmezése, rendszerezése, írásban vagy szóban történő beszámolás.	tanulás, digitális, matematikai és gondolkodási
	<i>A könyvtárhasználat rendje és módszerei</i>	Tanulást segítő internetezés.	A legújabb technológiák, lehetőségek ismerete, használata, alkalmazása.	digitális, gondolkodási
12.évf 2 óra	<i>Különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása</i>	A megszerzett ismeretek elemzése, értelmezése, rendszerezése. A vizsgák és a felvételi rendje, követelményei, a felkészülés módszerei.	A továbbtanulás mindegyik fokozatára, valamint a felnőtt életre való előkészítés.	tanulás
	<i>A megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése és rendezése</i>	A követelmények megismerése, a módszerek gyakorlása valóság-közelben, szituációkban.	A megszerzett információkról írásban és szóban történő beszámolás nehézségeinek könnyítése. A tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, mondanivalók szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazás képességének kialakítása. „Felelés-helyzetben” való jó teljesítés.	digitális, kommunikáció
13-15. évf. 1 óra	<i>Tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása</i>	Az önművelés igényének fejlesztése, szakmatanulás, az életre felkészítő technikák gyakorlása (prezentáció, kiselőadás)	Az önművelés igényének fejlesztése, az életen át tartó tanulás kihívásának, gondolatának elfogadása. A továbbtanulás mindegyik fokozatára, valamint a felnőtt életre való előkészítés.	önálló tanulás, digitális, kommunikáció

A könyvtárhasználat rendjéhez és módszeréhez kapcsolódó foglalkozások a csoportos könyvtárlátogatások során valósulnak meg

2. Az erkölcsi nevelés

„A tisztesség az, amikor akkor is a jót csinálod, amikor senki nem néz téged.”

(Jim Stovall)

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés életszerű, felkészít az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segíts választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segíti az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Módszerek, tevékenységformák: problémafeldolgozás, megbeszélés, szituációk és konfliktushelyzetek elemzése, vita, helyzetgyakorlat, esettanulmány, előadás, bemutatás, dramatizálás.

Eszközök: hagyományos és audiovizuális dokumentumok, Internet, faliújság, elektronikai eszközök

2. Az erkölcsi nevelés

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9. évf. 2 óra	Erkölcsi érzék kifejlődése, szerepe	Mi az erkölcs? Az erkölcs fogalmának megismerése, az erkölcsi normák.	Az erkölcs fogalmának és szerepének megismerése az emberi együttélésben.	szociális, kezdeményező-készség
	Mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	Mi a helyes? Az együttélés szempontjából helyes viselkedés kialakítása. Értékek, értékrendek, erkölcsi tulajdonságok.	A megismert erkölcsi normák, értékek alkalmazásának képessége	kezdeményező-készség és vállalkozói, kommunikáció
10.évf. 2 óra	Az erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe.	Az erkölcsi felelősség fontossága, a morális helytállás jelentősége.	Megfelelő erkölcsi választásokra való képesség kialakítása	szociális, kommunikációs, kezdeményező-készség
	Felelősség- és kötelességtudat	Irodalmi, történelmi személyek életén keresztül, irodalmi alkotások segítségével különböző erkölcsi választások értékelése.	Az erkölcsi felelősség fontosságának felismerése.	szociális, kommunikációs
11 évf. 4 óra	Erkölcsi érzék kifejlődése, szerepe	Őszinte vagy magadhoz? Önismereti gyakorlat.	Képesség az életkornak megfelelő erkölcsi választásokra.	szociális, állampolgári
	Mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	A társadalmi együttélés szabályai. Összetartozás, együttélés, illik, nem illik.	Képesség az erkölcsi normák betartására.	szociális, állampolgári
12.évf. 1 óra	Mértéktartás, együttérzés, segítőkészség.	Erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzetek.	A morális helytállás jelentőségének, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerep tisztázása.	szociális, állampolgári
13.-15. évf. 1 óra	A munka megbecsülése.	„Nem azt kérdezik, hogy meddig csinálta, hanem azt, hogy ki csinálta” Tisztességes, rendszeres, következetes munkavégzés	Alakuljon ki a rendszeres és lelkiismeretes munkavégzés iránti igény, mások munkájának megbecsülése.	szociális, kezdeményező-készség

A csoportfoglalkozás otthongyűlések formájában havi egy alkalommal kerül megtartásra, minden évfolyamot érintve.

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

*„Ki ekével, ki kalapáccsal, tollal, a rózsá illatával, mindegy, hogy hogyan, csak építse,
építse, építse ezt a hazát!”
(Juhász Ferenc)*

Egy nemzet csak akkor maradhat fenn, ha ápolja hagyományait, őrzi nyelvét, tiszteli a körülötte élő más nemzeteket, nemzetiségeket. Arra kell törekednünk, hogy tanulóink **európaiként is magyarok maradjanak**, büszkéek legyenek magyarságukra. A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve alapján megfogalmazott célok eléréséhez fontosnak tartjuk:

- ❖ a **szülőföldre való érzelmi kötődés** erősítését,
- ❖ az érdeklődés felkeltését a magyar történelmi emlékhelyek, műemlékek iránt, tudatosítva azt, hogy ezek nem csak az országhatáron belül találhatók,
- ❖ természeti és kulturális értékeink megismerését,
- ❖ a nemzeti szimbólumok ismeretét,
- ❖ a népi hagyományok ápolását,
- ❖ azon személyiségek ismeretét, akik történelmi szerepük, alkotó munkájuk, művészetük által hozzájárultak ahhoz, hogy Magyarországra tisztelettel, szimpátiával tekintsenek más nemzetek is,
- ❖ annak tudatosítását, hogy, az anyanyelv ismerete, igényes használata, és továbbadása gyerekeiknek elengedhetetlen feltétele a nemzet fennmaradásának,
- ❖ annak hangsúlyozását, hogy határainkon túl is élnek magyarok, valamint az összetartozás érzése és a segítőkészség fejlesztése,
- ❖ az erős nemzeti önazonosság érzésének tudatosítását, és a velünk és körülöttünk élő nemzetiségek, más országok népeinek, kultúrájának tiszteletét,
- ❖ nemzetünk főbb eredményeinek és gondjainak jobb megismerését, nyitottságot a társadalmi jelenségek iránt.

A megvalósítás eszköze eddig is a kollégiumi hagyományok ápolása, az anyagi lehetőségek biztosítása volt. A pályázatokon elnyert összeggel jövőben is megpróbáljuk kiegészíteni a szűkös anyagi keretet, hogy a megfogalmazott célokat optimális módon valósíthassuk meg. Fontosnak tartjuk, hogy a választék megfelelően nagy legyen, hogy a tanulók önkéntes alapon, érdeklődési körüknek megfelelően vegyenek részt a foglalkozásokon, vitafórumokon. A tanév elején a Gólyanapok, illetve a séta szakkör keretein belül Budapest nevezetességeivel próbáltuk és próbáljuk megismertetni tanulóinkat. Az

ország más vidékeire, illetve külföldre történő kirándulások alkalmával megismerhetik az ottani műemlékeket, emlékhelyeket, erősítve ez által a szülőföldhöz és a határainkon túl élő magyarsághoz való kötődést. Kirándulásokat a jövőben is szeretnénk szervezni. A magyar kulturális örökség megismertetése, népszerűsítése érdekében faliújságunkon e témához kapcsolódó cikksorozat a jövőben is megjelenik. Szintén a fent meghatározott célt szolgálják a múzeum-, egyéni és csoportos színházlátogatások.

A népi hagyományok ápolását, megismertetését támogatja a kollégiumban szervezett és a jövőben is szervezendő népdal-est, táncház, kézműves szakkör. A szülőföld jobb megismerését, a lokálpatriotizmus erősítését szolgálják a címerfal kialakítása, valamint a hagyományos Magyar-nap szervezése (népdal, néptánc, versek, vetítések).

Módszer, tevékenységformák: városnéző séta, vetélkedő, honismereti pályázat, egyéni kutatómunka, közgyűlés, otthongyűlés, előadás, faliújság, múzeumlátogatás, műemlékek, emlékhelyek megtekintése, tanulmányi kirándulás, határon túlról származó diákok és dolgozók beszámolója, kollégiumi ünnepek, népdalest, néptánc, kézműves szakkör, egyéni és csoportos gyakorlati munka (programok szervezése, részvétel).

Eszközök: hagyományos és audiovizuális dokumentumok, Internet, faliújság, jutalmak, elektronikai eszközök, belépők, albumok, dekorációs csomagok, könyvtári ismerethordozók.

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9.évf. 2 óra	Közösséghez tartozás, hazaszeretet	A település, vagy a környező tájegység története.	A lokálpatriotizmus és a hazaszeretet erősítése. Természeti és kulturális értékeink jobb megismerése, óvása, a hozzájuk való kötődés erősítése.	digitális, kulturális tudatosság
	Nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai	A magyar kultúra, a tudomány kiemelkedő személyiségei (zene, művészet, tudomány).	Nemzetünk eredményeinek jobb megismerése, a haza nagyjaira való emlékezés ébrentartása.	szociális és társas, kulturális tudatosság
10.évf. 2 óra	Nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai	A nemzeti kultúra kincseinek ismertetése.	A magyar világörökség helyszíneinek ismerete.	kulturális tudatosság, kommunikációs,
		Magyarország és Európa a múltban.	A múltunk eseményeiből levonható tanulságok a ma számára (szabadságharcok).	személyes és társas kapcsolati, tanulás
11.évf. 2 óra	Nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai	A népművészet megismerése. Különböző alkotótechnikák kipróbálása.	Népszokások, népi műemlékek, a kézművesség ismerete.	a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság
	A hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene	A hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokfélesége, a határon kívüli magyarság helyzete.	Az összetartozás érzésének erősítése. Toleranciára való nevelés.	személyes és társas kapcsolati
12.évf. 1 óra	Nemzetünk kapcsolódása Európához	Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentősége, történeti alapjai.	Hazánk EU-n belüli szerepének megismerése. Az EU kialakulásának, történetének, intézményrendszerének megismerése.	személyes és társas kapcsolati
13.-15. évf. 1 óra	Közösséghez tartozás, hazaszeretet	Budapest legfontosabb épületei, intézményei (kultúra, sport, igazgatás,)	Budapest intézményeinek megismerése.	digitális, á

A csoportfoglalkozás az ütemtervben előre megtervezett, a kollégium egészét érintő hagyományos programok és nemzeti ünnepek alkalmával kerül megtartásra, kimerítve a fent tervezett tematikát. (Budapesti séták, Magyar-nap, kultúra napja)

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

„Az emberi szem nem láthat annál nagyszerűbb alkotást, mint a demokrácia.

Engedjük uralkodni a szabadságot.”

(Nelson Mandela)

Ahhoz, hogy diákjainkból **felelős, aktív állampolgár váljon**, szükségük van a döntés súlyának és következményeinek megtapasztalására. A cél elérése szempontjából a **társadalmi tapasztalatok és ismeretek megszerzése**, politikai, társadalmi változások figyelemmel kísérése elengedhetetlenül fontos. A cél, hogy minden fiatal legyen tisztában a demokrácia fogalmával, ismerje fel, jelentőségét a közösségben, az emberi társadalomban. A tanulóknak első lépésként tisztában kell lenniük az együttélés alapvető szabályaival és a foglalkozások során meg kell ismerniük és gyakorolniuk kell a kollégium, az iskola által nyújtott **jogokat és kötelességeket**. Ennek célja a demokratikus államba való **beilleszkedés és az állampolgár szerepeire** való felkészítés. A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Első lépésként lássa be, hogy a jog a társadalmi élet nélkülözhetetlen szabályozó eszköze. Meg kell értenie és át kell látnia az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében továbbá tisztában kell lennie a kötelezettségek és a jogok egymásra gyakorolt hatásával. A kollégiumi élet mindennapjaiban meg látnia kell a kollégiumi diákönkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során. A kollégiumi lét nem más, mint a társadalmi tevékenységek megismerésének, a felnőttkori **polgári életformának, a toleranciának, az együttműködésnek, az agresszió elutasításának** – a valóságos életet megelőző- gyakorlati terepe. Végso célunk, hogy a növendék olyan kiegyensúlyozott személyiséggé váljon, aki a közösségben képes a teljesítménye fokozására, önmaga pozitív irányú kibontakoztatására, aktív állampolgári életre.

Módszerek, tevékenységformák: problémafeldolgozás, megbeszélés, szituációk és konfliktushelyzetek elemzése, kapcsolatteremtés, irányított folyamatos ellenőrzés, vita, érvelés, helyzetgyakorlat, esettanulmány, előadás, bemutatás.

Eszközök: könyvek, lexikonok, törvények, folyóiratok, alap- és kiegészítő dokumentumaink, archív felvételek számítógép, levél, elektronikus levél, film, alkotmány, előadói díj.

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9. évf. 2 óra	<i>A demokratikus jogállam felépítése</i>	A jogállam működésének alapelvei, az állampolgárság fogalmának megismertetése.	A demokratikus jogállam és az állampolgárság fogalmának megismerése.	kommunikációs, munkavállalói
	<i>A felelős állampolgári magatartás jelentősége</i>	Az egyén jogai és kötelezettségei.	A társadalom közössége nyújtotta jogok és köteleességek megismerése.	
10. évf. 2 óra	<i>A demokratikus jogállam felépítése</i>	A demokratikus állam működésének főbb elemei.	Alapvető állampolgári jogok és köteleességek megismerése.	kommunikációs és munkavállalói, digitális
	<i>A demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása</i>	A vitakészség gyakorlása különböző élethelyzetekben.	Az érvelés és a vitatkozás kulturált formáinak elsajátítása.	, vállalkozói, kommunikációs
11. évf. 2 óra	<i>A demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása</i>	A cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségének hangsúlyozása.	Az érvelés és a vitatkozás kulturált formáinak elsajátítása.	személyes és társas kapcsolati, vállalkozói, kommunikációs
	<i>Cselekvő állampolgári magatartást és törvénytisztelet</i>	A diákönkormányzati munka révén a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségének, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságának hangsúlyozása.	A kollégiumi tevékenységek keretén belül az együttműködés kialakítása, a közösségi élet mindennapjai iránt tanúsított érdeklődés felkeltése.	személyes és társas kapcsolati, munkavállalói, vállalkozói, digitális, kommunikációs
12. évf. 1 óra	<i>A demokratikus jogállam felépítése</i>	Az állam működésének megértése a mindennapi tapasztalatok.	A mindennapi élet folyamán érzékelt szociális és társadalmi élmények megvitatása, értelmezése az állam működésének szemszögéből.	digitális
13-15. évf. 2 óra	<i>A demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása</i>	A cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségének hangsúlyozása szerepjátékokon keresztül.	A törvénytiszteletre és az aktív, helyes állampolgári magatartásra való nevelés.	kommunikációs és vállalkozói kompetencia,
	<i>Cselekvő állampolgári magatartást és törvénytisztelet</i>	A kollégiumi DÖK munkájának, így a demokratikus elvek megvalósításának, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása.	A diákönkormányzat munkájának bemutatásán keresztül, a demokratikus elvek megismerése és elsajátítása.	kommunikációs és vállalkozói kompetencia,

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

„Tudom, ki vagyok, mi végre vagyok a világban, mi a dolgom, mire vagyok képes. Bízom és hiszek magamban, másoktól független szabad lélekkel tudok a magam dolgában dönteni...”

A 14-21 éves korosztály nagyon **fogékony** és **érzékeny** minden őket érő **érzelmi** és **értelmi** hatásra. Ezek feldolgozásában a kollégiumi diákoknak a család mellett a nevelőtanárok, és a közösség tud segíteni.

A **tudatos önnevelés** elképzelhetetlen **saját személyiségünk, tulajdonságaink ismerete** nélkül.

Az **önismeret** pszichikumunk működése, annak tudása, hogy milyen lelki, testi **tulajdonságokkal** rendelkezünk, hogyan reagálunk különböző helyzetekben a bennünket érő hatásokra.

A szűkebb /otthon, barátok/ és tágabb /iskola osztály/ környezetünkben levő emberekhez való **viszonyunkat** csak úgy tudjuk alakítani, formálni, ha ismerjük önmagunkat.

Az önismeret olyan **tudáskészlet**, melyet nem lehet egyik napról a másikra elsajátítani, hosszú folyamatban alakul ki az emberben, és a **tudás gyarapodása** kelti fel az igényt az önismeret megszerzéséhez.

A kollégiumi nevelés segíti, hogy kialakuljanak az **önismeret elméleti és tapasztalati** alapjai. Kiemelten fontos a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, és a kölcsönös elfogadásra. A biztos önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Az **énkép** öröklött és szerzett tulajdonságoknak, szokásoknak, beállítódásoknak összessége (testkép, morális kép, individuális kép, családi énkép).

Diákjaink énképének alakulása nehéz szakaszban van. Elsősorban a kilenc- és tizedikeseket éri nagyon sok **új impulzus**. A **védett környezetből** a főváros zaklatottságába csöppennek, és rengeteg újat látnak maguk körül. Nehéz **szelektálni**, mi jó és mi nem, mi csábít, minek engedhetek, s mit kell elutasítaniuk. Nagyító alá kerülnek **tanulási módszereik, értelmi képességeik, adottságaik**. A **dicséret** mellett a kritikával és a **bírálattal** is szembe kell nézniük. Többségüket most érinti meg az első **érzelmi vihar** is, de az **összetartozás**, közösségvállalás érzésével is szembesülnek a kollégiumi élet mindennapjaiban. Ez rengeteg **új inger**, érzés, benyomás. Van, aki mindezt **nehezen** tudja **feldolgozni**, és **nagy szüksége** van a nevelőtanári **segítségre**, támogatásra, **szeretetre**.

A kollégiumi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a **reális énkép és az önértékelés** kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei. Ezek a képességek elősegítik, hogy **kulturált közösségi élet** alakuljon ki a kollégiumban, fejlesztik az intézményi **társas kultúrát**.

Módszereink: emberi megnyilvánulások értelmezése, elemzése életből vett példák segítségével, érvelés, meggyőzés, vitatkozás, beszélgetés, megismerése.

Eszközök: fényképek, könyvek, tesztek, képzőművészeti alkotások, zenei művek, filmek, Internet.

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9.évf. 1 óra	<i>Önismeret és társas kapcsolati kultúra</i>	Reális és pozitív énkép fejlesztése.	A helyes önismereti képesség, készség kialakítása. Az alkalmazkodás, beilleszkedés segítése.	személyes és társas kapcsolati
10.évf. 1 óra	<i>Társas kommunikáció</i>	Kapcsolatok és a kapcsolódás formái.	Kapcsolatteremtési készség fejlesztése. A mély emberi kapcsolatok jelentőségnek tudatosítása az együttélésben.	személyes és társas kapcsolati, kommunikáció
11.évf. 1 óra	<i>Az önismeret és társas kapcsolati kultúra</i>	Személyiségjellemzők. Érzelmi kapcsolatok.	Tulajdonságok elemzése, helyzetek mérlegelése. Választási lehetőségek mérlegelése. Reális vágyak, célok támogatása	Személyes és társas kapcsolati, kommunikációs, önkifejezés
12.évf. 1 óra	<i>Az empátia és mások elfogadása.</i>	Empátia, tolerancia, magatartás, viselkedés.	Másik személyiség tisztelete. Mély kapcsolatok értékének tisztelete.	személyes és társas kapcsolati
13-15. évf. 1 óra	<i>A tudás és tapasztalat jelentősége</i>	Jellem. Az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonások.	Önálló életvitelhez szükséges készségek, a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntésképeség kialakítása.	személyes és társas kapcsolati, kommunikáció

6. A családi életre nevelés

„A család nem csak azokat az embereket jelenti, akik felneveltek. És nem csak azokat az embereket, akiknek ugyanaz a vér csörgedezik az ereiben, mint neked. A család az, ahol szükség van rád.”

(Meg Cabot)

A fiatalnak a család, mint elsődleges társadalmi környezet, alapvető közösségi építőkő, jelentős szerepe van személyiségfejlődésben.

A kollégiumi élet a szülőktől történő elszakadás első fázisa. Ebben a közegben kell elsajátítaniuk az önálló családi élet, az ezzel együtt járó, felelősséggel végzett feladatok menetét, folyamatát. A mi munkánk a családi minták közvetítése, a közösségek élet sajátosságainak és értékeinek megbecsülése.

A középiskolai korosztály jellemzője, hogy a felnőtté válás folyamatában éli át meghatározó érzelmi kötődéseit, ezért a **mély, tartalmas emberi kapcsolatok iránti igényének kialakítása szintén a mi feladatunk**. Fontos, hogy privát életüket felelősségteljesen éljék, ismerjék fel a társas- és párkapcsolat értékeit, képesek legyenek a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása, az idősek tiszteletére, megbecsülésére és egy saját, önálló élet alapjainak megteremtésére.

Módszerek, tevékenységformák: problémafeldolgozás, megbeszélés, szituációk és konfliktushelyzetek elemzése, irányított, folyamatos ellenőrzés, vita, helyzetgyakorlat, esettanulmány, előadás, bemutatás, ismétlés.

Eszközök: könyvek, lexikonok, folyóiratok, alap- és kiegészítő dokumentumaink, számítógép, film, alkotmány.

6. A családi életre nevelés

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9. évf. 1 óra	<i>A család szerepe, jelentősége az egyén életében</i>	Szerepek, feladatok, konfliktusok a családban.	Felkészülés az önálló életvitelre.	személyes és társas kapcsolati
10. évf. 2 óra	<i>A család szerepe, jelentősége az egyén életében</i>	A család szerepe a múltban, a jelenben.	Családtagok ismerete és tisztelete.	személyes és társas kapcsolati
	<i>Családi munkamegosztás</i>	Házimunkák célszerű tervezése, időterv készítése.	Együtműködésre törekvés az együttélésben.	személyes és társas kapcsolati
11. évf. 2 óra	<i>A család szerepe, jelentősége az egyén életében</i>	Emberi kapcsolatok (együtműködés, konfliktuskezelés)	A gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatok iránti igény kialakítása.	kommunikációs, vállalkozói, társas kapcsolati
	<i>Szexuális kultúra</i>	A felelősségteljes párkapcsolat jelentősége	Az értékes, időtálló párkapcsolat jelentőségének megismerése.	kommunikációs, vállalkozói, társas kapcsolati
12. évf. 3 óra	<i>A család szerepe, jelentősége az egyén életében</i>	A család szerepe, jelentőségének hangsúlyozása az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában.	A család és az otthon fontosságának hangsúlyozása.	személyes és társas kapcsolati
	<i>Szexuális kultúra</i>	A férfi-nő kapcsolat és a szerelem változatai a különböző kultúrákban	A különböző kultúrák párkapcsolatra vonatkozó szokásainak megismerése.	vállalkozói kompetencia, kommunikációs
	<i>Családtervezés</i>	A család, az otthon szerepe, jelentősége, a konfliktusok feloldása	A család, az otthon jelentőségének felmérése.	személyes és társas kapcsolati
13-15. évf. 3 óra	<i>Együtműködés és felelősségvállalás a családban</i>	Az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együtműködés és támogatásuknak fontossága.	Az idősek tisztelete, támogatása, a rászorulóknak segítése.	személyes és társas kapcsolati,
	<i>Szexuális kultúra</i>	A férfi-nő kapcsolat és a szerelem változatai a különböző kultúrákban	A különböző kultúrák párkapcsolatra vonatkozó szokásainak ismerete	vállalkozói kompetencia, személyes és társas kapcsolati
	<i>Családtervezés</i>	A család, az otthon szerepe, jelentősége	A család, az otthon jelentőségének felismerése.	személyes és társas kapcsolati

7. Testi és lelki egészségre nevelés

„A boldog ember nem lehet meg egészség nélkül, de maga az egészség nem tesz boldoggá.”
(Füst Milán)

Ez a nevelési terület az önmagával és környezetével harmóniában álló embertípus kialakításáról szól. Az egészséges fiatal a majdani felnőtt jobban helyt tud állni magánéleti, iskolai később munkahelyi, társadalmi problémák megoldásában.

Az egészség nem a betegség hiányát jelenti, hanem a gyermek testi, lelki, szellemi kiegyensúlyozottságát. Feladatunk az, hogy az öröklött, ill. otthonról hozott tulajdonságaikra építve, olyan embereket formáljunk, akik igénylik az „egészség állapotát”; utóbb segítség nélkül, önmaguk is képesek legyenek a harmonikus életvezetésre.

Tudatosítani kell a diákokban, hogy a sporttevékenységek segítséget nyújtanak a feszültségmentes életvezetéshez. A helyes utat megmutatni a mi kötelességünk választani, dönteni az ő felelősségük.

Ezen a téren bőven akad tennivaló, mert a hozzánk kerülő tanulók nagy része hátrányos helyzetűnek (anyagi, erkölcsi) tekinthető, amelynek oka sok esetben a diszfunkcionális család.

Fontos nevelési egységek **céljaink eléréséhez**

- ❖ mentálhigiéné (lelki egészség megóvása, szocializációs problémák feltárása, segítség a megoldásukhoz, egyéni képességek, lehetőségek és célok összhangja, pozitív jövőkép erősítése),
- ❖ higiénés magatartásra nevelés (személyi és környezeti higiéné),
- ❖ egészséges táplálkozás (korszerű, egészséges és rendszeres táplálkozás),
- ❖ egészséges mozgásfejlődés (mozgás a szabadban, sportolás, kirándulás),
- ❖ párkapcsolatok, szexuális kultúra,
- ❖ függőséghez vezető szokások megelőzése (függőséghez vezető okok feltárása, tudatosítása, a függőség egészségkárosító következményei),
- ❖ konfliktus- és válságkezelés lehetséges megoldásai.

Barátságos, családi, kis kollégiumunk önmagában is jó hatást gyakorol a tanulók személyiségére. Pinceklubunkban és folyosóinkon beszélgetősarkokat alakítottunk ki meghitt társalgásokra.

Jól felszerelt konditerem, pingpong-asztal, és sporteszközök folyamatosan a gyerekek rendelkezésére állnak. Tánc- és mozgáskultúra fejlesztéséhez komoly zenei felszereléssel és változatos hanganyaggal rendelkezünk.

Az egészségkultúra fejlesztéséhez használt módszereink változatosak. Nagy sikere van a már hagyománnyal rendelkező „Egészség hét” programjainak (melyet minden tanévben kétszer szervezünk meg), a főző-szakkörnek, a mozgásos sport óráknak (aerobic, pilates), és a kondigépek használatának. Minden alkalmat megragadunk, hogy a kollégiumok közötti sportvetélkedőkön mi is szerepeljünk, emellett tanulóink egy része rendszeresen jár úszni. Kirándulásainkkal (Visegrád, Szlovákia, Budai-hegység) is nagymértékben hozzájárulunk a gyerekek egészségneveléséhez.

Az előadásokat, szakköri foglalkozásokat részben saját humán erőforrásból (tanárok), részben külső segítővel (orvos, táncpedagógus) oldjuk meg. Alkalmanként más szakembereket is bevonunk az adott témában (rendőr, tűzoltó, orvos).

Szeretnénk a jövőben pályázati pénzből a következőket megvalósítani tánc- és mozgáskultúra javítása, úszáslehetőség folyamatos biztosítása, tornaterem bérlése labdajátékokhoz, több kirándulás hazánk és a szomszédos országok területén, táborozás belföldön és külföldön egyaránt.

Módszerek, tevékenységformák csoportos és egyéni beszélgetés pszichológus bevonásával, otthongyűlés, közgyűlés, egyéni és közös testedzés (torna, labdajátékok, tánc, séta, kirándulás), információcsere, baleset,- tűz-, katasztrófa-, és munkavédelmi oktatás, egészségügyi felvilágosító előadás, filmvetítés, kollégiumi étlap készítése, főzőszakkör, stressz-kezelés, dramatizálás, mindennapi tevékenység (testápolás, öltözködés).

Eszközök elektronikai eszközök, táncpedagógus óradíja, film, videó, könyv, belépők, jegyek, számítástechnikai eszközök, uszodabérlet, kondicionáló gépek, tornaeszközök, szórólapok, felvilágosító anyagok, törvények, rendeletek, relaxációs anyagok, pszichológiai tesztek, konyhai eszközök, élelmiszer alapanyagok, Internet.

7. Testi és lelki egészségre nevelés

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9.évf. 2 óra	Egészséges életmód, életvitel	Egészséges táplálkozás, folyadékfogyasztás, egészségfejlesztés	Helyes szokások kialakítása az egészséges életvitel érdekében.	gondolkodási, személyes
	A sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében	Rekreációs lehetőségek, szabadidő tervezés-szervezés-megvalósítás, a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében	Mozgás fontosságának hangsúlyozása a szabadban.	személyes és társas
10.évf. 2 óra	Prevenió, életvezetés, egészségfejlesztés	Konfliktusok, válsághelyzetek megoldása.	Konfliktuskezelési technikák elsajátítása, támasz nyújtása és elfogadása adott helyzetekben.	kommunikációs személyes és társas
	Egészséges életmód, életvitel	Szexuális felvilágosítás.	Szexualitással kapcsolatos ismeretek bővítése.	személyes és társas, kommunikációs
11.évf. 2 óra	Prevenió, életvezetés, egészségfejlesztés	Felelősségünk környezetünk, saját és társaink jól létéért.	Egészséges életviteli szokások tudatos felépítése, gyakorlása.	matematikai, gondolkodási
	A sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében	A sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében.	Pozitív hozzáállás erősítése a rendszeres testmozgás érdekében.	személyes és társas
12.évf. 2 óra	A sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében	A testmozgás elméleti és gyakorlati alkalmazása.	Egészséges életviteli szokások kialakítása.	kreativitás, személyes és társas
	Egészséges életmód, életvitel	Relaxációs technikák, egészségfejlesztés	Stressz és feszültségoldó eljárások megismerése.	tanulás
13.-15. évf. 2 óra	Egészséges életmód, életvitel	Emberi játszmák elemzése.	Társas kapcsolatok javítása, példamutató viselkedés az alsóbb évfolyamosokkal szemben.	személyes és társas
	Prevenió, életvezetés, egészségfejlesztés	Függőségek megelőzése (drogprevenió, táplálkozási devianciák).	A drog élettani hatásainak ismerete, a szenvedély elutasítása.	személyes, gondolkodási

A csoportfoglalkozás tematikáját az évente két alkalommal megrendezett egészségét programjai merítik ki. (előadások, bemutatók, vetélkedők, disputa, tréningek, mozgás)

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

„Amíg elkülönítjük magunkat, könnyű az embereket hibáztatni. Amint elismerjük, hogy összetartozunk, több felelősséget kell vállalnunk magunkért és másokért.”

Andrew MatthewsAz **önkéntesség olyan érték**, melynek hasznosságát, konstruktív jellegét és társadalmi kohéziós szerepét nem lehet eléggé hangsúlyozni. Az Európai Unió méltán gondolta úgy, hogy a **2011-es "tematikus évet"** az önkéntességnek szenteli, külön hangsúlyozva az aktív állampolgárság fogalmát.

Önkéntes az, aki észreveszi, hogy **másoknak segíthet**; csökkenti problémáját, enyhíti fájdalmát, örömet szerezhet, vagyis másokért - nemcsak magáért és családjáért - egy **kisebb-nagyobb közösségért cselekedni képes**. Egyszóval mindenki, aki hisz az önként, mások javára, ellenszolgáltatás nélkül végzett munka fontosságában.

Az önkéntesség olyan tevékenység, melyet egyénileg vagy csoportosan, rendszeresen vagy alkalmanként, belföldön vagy akár külföldön a **közjó érdekében** személyes döntés alapján végeznek, anyagi ellenszolgáltatás nélkül. Az önkéntes tevékenység közvetlen anyagi haszonnal nem jár annak végzője számára, továbbá az önkéntes nem helyettesíti a fizetett munkaerőt. Az önkéntes elsősorban nem saját családjának segít, munkálkodása hozzáadott értéként jelenik meg a fogadó szervezet életében.

Előnye, hogy **elősegíti a társadalmi beilleszkedést**, hozzájárul a szegénység, a kirekesztődés csökkentéséhez és a teljes foglalkoztatottsághoz. Az önkéntesség segít **környezetünk és közösségünk jobbá tételében**.

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a **szociális érzékenység kialakulását** a tanulóknál. A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója. A tanuló személyiségében fontos, hogy kialakuljon a **szolidaritás érzése** és érzékeny legyen mások helyzete, problémája iránt. A kollégium közege megfelelő háttérrel biztosít az **összetartozás érzésének kialakításához**. A tanulók oktatása, nevelése során fontos célunk, hogy később **közösségük aktív tagjai** legyenek és gyakorolják az együttműködés és egymásra figyelés képességét.

Fontosnak tartjuk, hogy az önkéntesség, mint szemléletmód **természetessé** váljon diákjaink számára, és lehetőségeikhez mérten segítsék a hátrányos helyzetű társaikat..

Módszerek és tevékenységformák: előadás, csoportos és egyéni megbeszélés, vita, otthongyűlés, helyzetgyakorlat, esettanulmány, esetmegbeszélés, gyakorlati munka (egyéni és csoportos)

Eszközök: nyomtatott és elektronikus adathordozók, internet, tv, tájékoztató füzetek, törvények, rendeletek

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9. évf. 2 óra	<i>Társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás</i>	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fogalmának megismerése.	Segítő magatartás kialakítása a hátránnyal élők iránt.	Személyes és társas kapcsolati
	<i>Összetartás és együttérzés</i>	Fogyatékkal élő embertársaink.	Fogyatékkal élők mindennapjainak megismerése.	Személyes és társas kapcsolati, kommunikáció
10. évf. 2 óra	<i>Társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás</i>	Szolidaritás fontosságának hangsúlyozása gyakorlati példákon keresztül.	Együttérzés képességének kialakítása.	Személyes és társas kapcsolati
	<i>Összetartás és együttérzés</i>	A kollégiumon belüli felelősségvállalás egymásra gyakorolt hatása.	Összetartó szoba- és kollégiumi közösség megteremtése.	Személyes és társas kapcsolati
11. évf. 2 óra	<i>Társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás</i>	Diákönkormányzat munkája és segítése.	DÖK munkájának megismerése és támogatása.	Kommunikációs
	<i>Önkéntes feladatvállalás másokért</i>	Idős emberek családon belüli gondozása, ápolása.	Felelősségérzet, segítőkészség fontosságának hangsúlyozása.	Kezdeményezőkézség
12. évf. 1 óra	<i>Önkéntes feladatvállalás másokért</i>	A kollégiumban végzett önkéntes munka lehetőségei és jelentősége.	Közösségi lét és összetartozás érzésének erősítése.	Kommunikációs, kezdeményezőkézség
13-15. évf. 1 óra	<i>Önkéntes feladatvállalás másokért</i>	Lakóhelyen végzett önkéntes munka gyakorlati lehetőségei.	Közösségi lét és összetartozás érzésének erősítése.	Kommunikációs, kezdeményezőkézség

Az önkéntes felelősségvállaláshoz kapcsolódó foglalkozásokat a diákok az intézményen belül vállalt önkéntes munkájukkal váltják ki (étkező takarítás, szelektív hulladékgyűjtés, kupakgyűjtés, adománygyűjtés).

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

„A legalkalmasabb időpont egy fa ültetésére húsz évvel ezelőtt volt.

A második legalkalmasabb időpont most van.”

A környezetkultúra **komplex nevelési terület**, mert indirekt csatornáin keresztül a tanulóra minden hat, ami körülveszi. A kollégiumunkba kerülő **tanuló magával hoz** egy bizonyos környezeti **igényszintet**, amely a család, az iskola, a természet és a társadalom addigi hatásait tükrözi.

A **hozott értékek** beépítésével, a **hibák korrigálásával** szeretnénk továbbfejleszteni a diákok környezettel harmonikus életvezetését. Fontosnak tartjuk a kollégiumunk **környezetbarát működését**, a tanulók lakókörnyezetében lévő **természetes miliő védelmének** megszervezését, a fenntartható, környezettel harmonikus életszemlélet kialakítását.

A bennünket körülvevő sokoldalú **tényezők** elemzésekor kiemelten kell foglalkoznunk az emberiség globális problémájával, a **környezetszennyezéssel**, amely nem ismer határokat. A **megnövekedett fogyasztás** nagyobb környezeti terhekkel jár. A természetvédelem **nemzetközi viszonylatban is értelmezhető** (nemzetközi és hazai környezetvédő mozgalmak, szervezetek). Ahhoz, hogy **eredményeket** érjünk el, először közvetlen **környezetünket** kell megvédeni. Ehhez **szemléletmód - változásra, aktív cselekvésre** van szükségünk.

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a **természeti környezet megóvásának**. A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Fel kell készíteni őket a **környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására**, a környezet védelmét elősegítő **tevékenységekre**.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink **felismerjék** a mindennapi életben előforduló, a **környezetet szennyező anyagokat**, a környezetre káros tevékenységeket és kerüljék is el ezeket. Részesítsék előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat. Legyenek felkészülve a **környezettudatos döntések meghozatalára**, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanult ismereteit.

A környezetkultúra komplexitása miatt széles skálán mozog az indirekt nevelés eszköztára. A személyes tényezők **nagy fontossággal bírnak**. A **kollégium vezetője**, a nevelőtanárok, a **technikai** dolgozók személyisége, viselkedése, beszédkultúrája **alakítja a diákok egyéniségét** (a **határozott, kiegyensúlyozott, nyugodt, vidám, humoros, humánus**

magatartásformák pozitívan hatnak). A kollégiumban lakók is hatnak egymásra **(szobák, csoportok, DÖK-normarendszere).** Fontosnak tartjuk a másik elfogadását, segítségét, megbecsülését, a kollégista pozitív jövőképeének kialakítását.

Kollégiumunk a főváros központjában, jó közlekedésű helyen fekszik, kis létszámú, **barátságos, családias.** Kulturált feltételeket biztosít a **regenerálódáshoz** (világos szobák, kényelmes ágyak, méretes szekrények), a tisztálkodáshoz (felújított vizesblokkok, ízléses zuhanyfüggönyök, víztakarékos csaptelepek, mosási, vasalási lehetőség). Megfelelő feltételeket teremt a **tanuláshoz** (kényelmes székek, íróasztalok, asztali lámpák, Internet használat), sporthoz (konditerem, sportszerek, bérletek), étkezéshez (tisztá barátságos, otthonosan dekorált ebédlő), **a szabadidő eltöltéséhez** (tv., könyvtár, számítógépes kuckó, pinceklub).

Direkt módszerekkel foglalkozásainkon megmutatjuk a természet és az emberi **környezet értékeit, esztétikumát, és harmonikus kapcsolatának** lehetőségeit. Képessé kell tenni tanítványainkat, a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, **csökkentésére**, továbbá a környezeti problémákból adódó **konfliktusok kezelésére**, lehetőség szerinti megoldására.

Ökológiai alapokon nyugvó **ismeretekkel** ösztönözzük a tanulókat a környezet védelmére. Tablókon örökítjük meg **természeti és történelmi értékeinket. Filmeket, tv műsorokat** nézünk e témával kapcsolatban. **Kirándulásokat, tanulmányi sétákat** szervezünk, tájékozódunk az Internetről, **kiállításokat** tekintünk meg. Az épületet kívül, belül növényekkel díszítjük. A **PET – palackokat, egyéb műanyag flakonokat, papírhulladékaikat** és az elhasznált elemeket elkülönítve gyűjtjük.

Pályázati pénzekből szeretnénk **kirándulásokat**, utazásokat szervezni hazánk és szomszédos országaink természetvédelmi területeire.

Módszerek, tevékenységformák: csoportos vita, beszélgetés, egyéni gyűjtőmunka, kutatás, előadás meghallgatása, részvétel környezetszépítésben, környezetvédő tevékenység, a termékek életútjának követése, állatkerti látogatás, próbavásárlás, szociometria felmérés, filmvetítés, tanulmányi kirándulás, kézműves foglalkozás.

Eszközök: könyvtári dokumentumok, környezetbarát anyagok (dekorációs és háztartási) elektronikai eszközök, belépők, jegyek, audiovizuális eszközök, környezetbarát tisztítószer, élelmiszer, csomagoló anyagok, tesztek, feladatlapok.

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9. évf. 2 óra	<i>A természet és az emberi környezet egymásra hatása</i>	– A tanuló felelősségvállalása a kollégium környezetének állapotáért.	A kollégium környezetének megóvása. Személyes életterek környezetbarát módon való kialakítása	személyes és társas kapcsolati, kommunikációs, digitális, matematikai, gondolkodási kompetenciák
	<i>Ipari termelés és a környezet védelme</i>	– Környezetünk változása (előnyök, hátrányok)	Az ember és környezete kapcsolatának megismerése. A környezetszennyező anyagok és tevékenységek felismerése.	személyes és társas kapcsolati, matematikai, gondolkodási kompetencia
10. évf. 2 óra	<i>Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan</i>	– Az ember és természet egészséges együttélése.	Környezetkímélő lehetőségek választása. A szándékos környezetrombolás elutasítása.	személyes és társas kapcsolati, kommunikációs, digitális, matematikai, gondolkodási kompetenciák
	<i>Természeti erőforrásaink védelme</i>	– Környezetünk élővilágának, életünk minőségének változása. (Javulás és romlás).	A természet tisztelete és a környezet megbecsülése.	digitális, kommunikációs
11. évf. 2 óra	<i>Ipari termelés és a környezet védelme</i>	– Globális környezeti problémák (egyéni, közös felelősség)	A szándékos környezetrombolás elutasítása, környezettudatos magatartás kialakulása	személyes és társas kapcsolati kommunikációs, digitális, matematikai, gondolkodási kompetenciák
	<i>Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan</i>	– Környezettudatos vásárlás, fogyasztás gyakorlása.	Természetes és az újrahasznosítható anyagok előnyben részesítése. Újrahasznosítható anyagok felhasználási lehetőségeinek megismerése.	személyes és társas kapcsolati, kommunikációs, digitális, matematikai, gondolkodási kompetenciák
12. évf. 2 óra	<i>Természeti erőforrásaink védelme</i>	– Nemzeti parkjaink, a magyar világörökség és a saját település értékei.	A természet és az emberi környezet értékeinek megismerése	tanulási, kommunikációs, digitális,
	<i>Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'</i>	– Környezetkímélő életmód	Környezettudatos döntések, előnyök. Egyénre és közösségre gyakorolt hatások megismerése.	személyes és társas kapcsolati,
13-15. évf. 2 óra	<i>Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'</i>	– Lehetőség és cselekvés. Jövőtervezés.	Környezettudatos magatartás kialakulása	személyes és társas kapcsolati,
	<i>Természeti erőforrásaink védelme</i>	– Természeti és a tárgyi értékeink megóvása. Önkéntes feladatvállalás.	A környezetszennyező anyagok és környezetkárosítás felismerése és elutasítása	személyes és társas kapcsolatai, kulturális tudatosság, kommunikációs kompetenciák

A csoportfoglalkozás tematikája megfelel a tanév során tervezhető programoknak (Föld Napja, Víz világnapja, egyéb jeles napok, Állatkerti séta, Fenntarthatóság témahét)

10. Pályaorientáció

*„Nem az számít honnan indulsz, hanem az, hogy milyen döntéseket hozol arról,
hogy hová akarsz végül eljutni”
(Anthony Robbins)*

A kollégiumba érkező diákok már körvonalazott elképzeléssel rendelkeznek a pályaválasztással kapcsolatban, hiszen sokan speciális középiskolát választottak. Tudásuk bővülése, személyiségük fejlődése azonban sokszor egészen más irányba tereli pályaválasztásukat. A tanárok és a szülők felelőssége, hogy ebben a korban a még képlékeny személyiségű diákoknak jó irányt mutassanak.

Feladatunk a családi környezetből adódó szociális és kulturális hátrányok leküzdése, a tehetségmentés, a képességeknek megfelelő teljesítmény támogatása, **a pályaorientáció segítése**. Az intézménynek a felzárkóztatás, tehetséggondozás, pályaorientáció tervezésekor az egyéni igények megismerése után a munkaerő-piaci és szülői elvárásoknak is meg kell felelnie. Fontos, hogy a diákok helyes önismerettel rendelkezzenek, amelynek alapján kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. Hasznos, ha minél több szakma jellemzőit, elvárásait, pozitív negatív tulajdonságait megismertetjük velük. Törekednünk kell arra, hogy kommunikációs stílusuk megfelelő legyen. Ez a konkrét pályaválasztáson túl az életük több területén hasznosul majd. Képesek legyenek egy munkahelyi feladat önálló megértésére, elvégzésére, értékelésére. Legyenek tisztába azzal, hogy életük során a folyamatos tanulás és képzés biztosíthatja számukra a társadalomba való beilleszkedést, a boldog élet megtartását. A mi feladatunk erősíteni az elhatározást, ha a diák tudása, képességei, erkölcsi felfogása, önismerete alapján úgy érezzük, jó döntést hozott. Abban az esetben, ha az elképzelés, a vágy és az alkalmasság nyilvánvalóan nem találkozik, akkor még időben, a valós kép láttatásával kell segítenünk diákjainkat a pályaválasztásban.

Módszerek: csoportos megbeszélés, egyéni beszélgetés, intézménylátogatás

Eszközök: könyvek, internet, filmek

10. Pályaorientáció

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9.évf. 2óra	<i>Ki vagyok én?</i>	Reális énkép.	Önismereti képesség, készség kialakítása.	személyes és társas kapcsolati
	<i>Az egyén és a társadalom</i>	Értékek, értékrendek, erkölcsi tulajdonságok.	Vállalt vagy elutasított erkölcsi felfogás érvei.	kommunikációs
10.évf. 2 óra	<i>Ki vagyok én?</i>	Reális és pozitív énkép fejlesztése.	Reális vágyak, célok támogatása.	kommunikáció, személyes és társas kapcsolati
	<i>Pályaorientáció</i>	Az eredményes pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása.	Az önismeret szerepének felismerése.	tanulás, személyes és társas kapcsolati
11.évf. 2 óra	<i>Ki vagyok én?</i>	Személyiségjellemzők.	Tulajdonságok elemzése, a versengéssel kapcsolatos magatartásmódok fejlesztése.	vállalkozói
	<i>Pályaorientáció</i>	Hivatástudat. Életpályák bemutatása	Saját pályaválasztási lehetőségek mérlegelése.	tanulás, munkavállalói, innovációs és vállalkozói
12.évf. 2 óra	<i>Ki vagyok én?</i>	Magatartás, viselkedés, kommunikáció	Megfelelő viselkedésformák elsajátítása, helyes kommunikációs stílus kialakítása	személyes és társas kapcsolati
	<i>Pályaorientáció</i>	Továbbtanulási lehetőség, szakmaválasztás	Álláskeresési technikák megismerése, alkalmazása.	munkavállalói, innovációs és vállalkozói, tanulás
13-15. évf. 2 óra	<i>Ki vagyok én?</i>	Jellem.	Önálló életvitelhez szükséges készségek. fejlesztése	munkavállalói, innovációs és vállalkozói
	<i>Pályaorientáció</i>	Az életen át tartó tanulás.	Folyamatos tanulás, önképzés jelentősége.	tanulás, digitális

A csoportfoglalkozás a tanév során tartott karrierépítés című tréningsorozat alkalmával, a végzős diákok számára felvétellel kapcsolatos segítségnyújtásban valósul meg, lehetőség szerint külső szakember bevonásával

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

*„Ha valaminek az értékét próbáljuk meghatározni,
az számít igazán, hogy hány óránkba telik megszerezni.”*

Matt Ridley

A tanulók **pénzügyi nevelését** már gyermekkorban kellene elkezdni. Nagyon kevés szülő tudja azonban, mit és hogyan tanítson meg gyermekének a pénzről. Egyes kutatások azt mutatják, hogy a szülők alig 1%-a tanítja meg gyermekének, hogy mi a **kamat** és csupán 0,4%-uk beszél arról, hogy a **pénzt érdemes befektetni**. Ezért sem lehet csodálkozni azon, hogy a gyerekek nem tanulnak meg a pénzzel bánni.

A tanulási folyamat során olyan **egyszerű pénzügyi tapasztalatokra** van szükségük a gyerekeknek, amelyet már a kisiskolás kortól megszerezhetnek. Fontos, hogy mielőbb megértsük a különbséget a **hitel és a megtakarítás**, valamint az **adósság és a vagyon** között. Az iskolában a diákok keveset tanulnak erről, a szülők többsége pedig nem rendelkezik megfelelő pénzügyi ismeretekkel.

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára, működése pedig megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a **javakkal ésszerűen gazdálkodni**, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani. Napjainkban nagyon fontos, hogy tanulóink megismerjék a **helyes és tudatos családi gazdálkodás** kialakításának módszereit. Mindennapi életükhöz szükséges, hogy tájékozottak legyenek az otthoni és saját **pénzügyi lehetőségeikkel**, korlátaikkal. A felnőtt életben előnyükre válhat, ha jártasak a különféle **pénzkezelési technikákban** (készpénz és bankkártya használata).

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy diákjaink megismerjék a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait. Tudatosítani kell tanulóinkban, hogy a **munkavégzés** a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze. Mindezek mellett ismerniük kell a különböző **vállalkozási lehetőségeket, a hitelezés és kockázatvállalás fontosságát és veszélyeit**.

Módszerek, tevékenységformák: egyéni és csoportos megbeszélés, szituációs gyakorlatok, esetmegbeszélés, intézménylátogatás, kiselőadás, prezentáció

Eszközök: internet, média, szórólap, banki tájékoztatók és szórólapok, számlák, pénz, valuta

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9. évf. 2 óra	<i>A gazdaság működésének alapjai</i>	A gazdaság szereplői	A gazdaság legfontosabb szereplőinek (állam, háztartás, vállalat) megismerése.	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói
	<i>A családi gazdálkodás</i>	A pénz szerepe a mindennapi életünkben	A pénz és a pénzhez kapcsolódó fogalmak megismerése.	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói
10.évf. 2óra	<i>A családi gazdálkodás</i>	Jövedelmek	A különböző jövedelmek (munkajövedelem, transzferek) megismerése.	személyes és társas kapcsolati
	<i>A családi gazdálkodás</i>	A háztartások pénzgazdálkodás	A háztartások helyes gazdálkodása megfelelő megoldások megismerése tudatos fogyasztói magatartás.	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói
11.évf. 2 óra	<i>Munka, fogyasztás és gazdálkodás</i>	Fogyasztás és vásárlás	Piac fogalmának, a fogyasztók jogainak megismerése. Fogyasztás és környezetvédelem kapcsolata.	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kommunikációs, anyanyelvi
	<i>Pénzkezelés technikái</i>	Postai és banki műveletek (postai nyomtatványok kitöltése, bankkártya típusok és azok használata)	Bankkártya helyes használatának megismerése	kommunikációs, Munkavállalói, innovációs és vállalkozói
12.évf. 3 óra	<i>Munka, fogyasztás és gazdálkodás</i>	Szerződések	A leggyakrabban használt szerződések megismerése.	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói
	<i>Pénzkezelés technikái</i>	Online elektronikus banki szolgáltatások, valutaváltás	Tudatos és helyes bankolási szokások kialakítása, valuta árfolyamok (vételi, eladási) megismerése.	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói személyes és társas kapcsolati, digitális, matematikai, gondolkodási
	<i>Vállalkozás és kockázat</i>	Megtakarítási lehetőségek, befektetések	Hozam és kockázat fogalma, leggyakrabban előforduló megtakarítási formák megismerése.	személyes és társas kapcsolati, matematikai
13-15. évf. 3 óra	<i>Munka, fogyasztás és gazdálkodás</i>	A munka világa és a munkaerőpiac működése.	A munka világának, a munkaerőpiac működésének a megismerése.	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói
	<i>Vállalkozás és kockázat</i>	Hitel	A hitel értelmezése, a kockázatvállalás tudatosítása	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói digitális
	<i>Vállalkozás és kockázat</i>	Vállalkozások	A vállalkozások formáinak és működésének megismerése.	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói

12. Médiatudatosságra nevelés

„A felnőtttség valahol ott kezdődik, hogy megtanulod eldönteni, neked mi az érték, és mi nem, nem pedig amit a társadalom és a média diktál beléd.”
(Marie Clarence)

A médiumok elterjedésével megváltozott a szocializáció folyamata. A televízió és az online tér szüntelenül viselkedésmintákat közvetít. Vitathatatlan az a tény is, hogy a különféle technológiai lehetőségek összefonódása tovább növeli a média szerepét, Pl.: a televízió képernyőjén futtatható játékok és CD-ROM-ok, a műsorszórás és az Internet összekapcsolódása, valamint az okoseszközök térhódítása. Megfigyelhető, hogy a különféle technológiák miatt elmosódnak az információ, az oktatás, a munka és a szórakozás közötti határvonalak.

Nagyon fontos, hogy a fiatalok megkapják azt a felkészítést, amely alkalmassá teszi őket a média világában való biztonságos tájékozódásra. Az információ mennyisége és az információs csatornák elképesztő mérvű gyarapodása is indokolja a különös odafigyelést. A gyerek csak akkor értheti meg az őt körülvevő világot, ha képes kritikusan szelektálni abból, amit lát vagy hall. A látottak és hallottak értelmezése nemcsak a tanulók fejlettségétől, hanem attól is függ, hogy milyen társadalmi közegben, kultúrában nevelkednek.

A médiatudatosságra nevelés legfontosabb feladata, hogy tudásanyagot – ismereteket és készségeket – nyújt a tanulóknak, hogy értelmezni tudják a média által bemutatott világ természetességét és hitelességét, bemutatja az ábrázolás különböző módjait. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Módszerek, tevékenységformák: megbeszélés, médiumok elemzése, előadás, bemutatás, ismétlés, analízis, interdiszciplináris betekintés.

Eszközök: folyóiratok, honlapok, számítógép, filmek, törvények.

12. Médiatudatosságra nevelés

	téma	tartalom	cél	kompetencia
9. évf. 1 óra	<i>A média társadalmi szerepe.</i>	Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. Az elektronikus médiák használatának gyakorlása.	A számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségek hatékony módú és megfelelő mértékű felhasználásának megtanulása.	személyes és társas kapcsolati, digitális, kommunikációs
10. évf. 1 óra	<i>A reklám és a fogyasztás összefüggése.</i>	Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül. Betekintés a reklámpsichológiába.	A reklám szerepének, jelentőségének, előnyeinek, veszélyeinek és a fogyasztásra gyakorolt hatásának megismerése.	személyes és társas kapcsolati, digitális és kommunikációs
11. évf. 1 óra	<i>A médiatartalmak és a valóság összefüggése.</i>	A média torzító, manipuláló hatása. A torz valóság személyiségre gyakorolt hatása.	A médiatartalmak megválasztásával kapcsolatos kritikai érzék kialakulása.	személyes és társas kapcsolati, kommunikációs
12. évf. 1 óra	<i>Az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség.</i>	Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.	Az online kommunikáció hatékony és következetes használata.	személyes és társas kapcsolati, digitális
13.-15. évf. 1 óra	<i>A számítógép, az internetfüggőség veszélyei.</i>	Az internet és játékküggőség kóros hatásainak bemutatása.	Az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel és egyéb veszélyekkel valamint azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek tudatosulása.	személyes és társas kapcsolati, digitális, kommunikáció

6. Ellenőrzési, mérési, értékelési rendszer

6.1. Ellenőrzési, értékelési rendszer

Mérés, ellenőrzés és értékelés a kollégiumban a kidolgozott szabályozók szerint történik. **A diákok teljesítménye**, a tanulási **eredmények** olyan információkat tartalmaznak, melyek a dokumentumokban rögzített célok és feladatok megvalósulásáról adnak tájékoztatót.

A dokumentumok **értékelésének szempontjai**:

- ❖ a dokumentum megléte az intézményben,
- ❖ **formailag és tartalmilag** megfelelők-e (törvényi előírások),
- ❖ **tartalmilag** központban vannak-e,
- ❖ az érintettek **közreműködésével** készült, ismerik-e a tartalmukat,
- ❖ a működéshez biztosítanak-e alapot, **megvalósulnak-e** a gyakorlatban.

A dokumentumok szükség szerinti, megfelelő módosítása fontos.

A tanulmányi **eredmények értékelését** hathatente végeztük, hogy **ösztönözhessük** diákjainkat a további munkára. A félévi és év végi értékelés meghatározza a **nevelők további feladatait**, az Értékelő lapok alapján a szülők is képet kapnak gyermekeik nálunk végzett munkájának minden összetevőjéről.

A pedagógiai klíma a nevelési rendszer értékelésén kívül a **nevelési oktatási eredmények** értékelése fontos a kollégiumi nevelőmunkában, mert visszajelzést, megerősítést ad a fejlődési folyamatról.

Eddig is értékeltük a pedagógiai környezetet, hogy normákhoz igazíthassuk a munkát.

Az értékelés feltételei kollégiumunkban:

- ❖ **tervszerű, folyamatos** tevékenység,
- ❖ a mindenkori helyzethez igazodó **célok, feladatok** megfogalmazása és az eredmények **értékelése**,
- ❖ szükség szerinti **beavatkozás, korrekció**.

6.2. A tanulói neveltség és teljesítmény ellenőrzése, mérése, értékelése

A kollégium feladata a tanulmányi munka segítése, ezért elkerülhetetlen ennek értékelése. Az intézményi gyakorlatban a **közösségi munka értékelése** is elengedhetetlen. Ennek tartalma a **tanulócsoport-szintű feladatok** végrehajtása, **DÖK tevékenység**, a konkrét helyzetekre szóló **eseti feladatok, közösségi programokban** való részvételi szempont. Az ellenőrzés és értékelés akkor éri el pedagógiai célját, ha több irányból történik. **A tanulók elismertségét** nem csak az osztályzatok, hanem **bármely területen** felmutatott **sikerteljesítmény** határozza meg. Erősödik **önbizalmuk, önbecsülésük**. Fontos az értékelés formája, előtérbe helyezve a **jutalmazással** való nevelést. A jól működő közösségben a **modellkövetés, az azonosulás tanulása** fontos. A neveltségi szintet, állapotot

vizsgáló mérésekhez kérdőíveket kell kitölteni, elengedhetetlen a **viselkedés** folyamatos **megfigyelése** és a tanulói **önértékelés**.

Az **egyéni fejlődés** vizsgálata, ahol a tanulók képességeivel, szükségleteivel és tevékenységével foglalkoztunk a **feladatok kijelölését** és az elbírálás szempontjait, segítette. A tanulók képességei alapján határoztuk meg **nevelésünk eredményességét**, valamint azt, hogy milyen **segítségre van szükségük** ezek eléréséhez. Szerintünk **eredményes** az a tanuló:

- ❖ aki **befejezte tanulmányait** a választott iskolában,
- ❖ aki a kollégiumban megtanulta a **társadalomba való beilleszkedéshez, az önálló életvitelhez, a családi élethez szükséges alapvető ismerteket**,
- ❖ alapvető **erkölcsi normákat** sajátított el,
- ❖ megtanulta az **egészséges és kulturált életmód** kialakítását,
- ❖ tudása és **szakmai felkészültsége** megfelelő,
- ❖ legalább alapszinten megismerte **nemzetünk kulturális és történelmi hagyományait**,
- ❖ **környezetéhez** és annak **esztétikájához** való viszonya elvárásainkhoz igazodott.

Az **értékelési szempontok** gyűjtését intézkedési terveiben meghatározott **rendszer** szerint végezzük. A reális értékeléskor választ kapunk a következő kérdésekre:

- ❖ milyen a kollégiumi nevelési rendszer állapota,
- ❖ az általunk felállított követelmények teljesítéséért mindent megteszünk-e,
- ❖ az eredmények mérésekor a különböző tényezők szerepét figyelembe vesszük-e,
- ❖ a jelenlegi gyakorlatunk mennyire hatékony.

6.3. Intézkedési tervek

Helyzetfeltárás után, az **információk** birtokában, megfelelő nevelőtestületi **megbeszélés** után döntünk a **célokról, a fejlesztési területekről**, valamint a fejlesztések **ütemezéséről**. Döntünk az **intézkedésekről**, azok **végrehajtásáról**, valamint a **felelősökről, a sikerkritériumokról**, az **ellenőrzés** meglétéről, és a **forrásigényről**. Ezután készülnek az **intézkedési tervek**, melyeket - a folyamatokat rendszeresen ellenőrizve - módosítunk. A COVID 19-el kapcsolatos intézkedési terveink és eljárásrendünk a Házirendben és az SZMSZ-ben találhatók.

6.4. Megvalósítás, végrehajtás

A **végrehajtási szakasz** az **intézkedési tervekben** foglaltak alapján folyik. Fontos a **szervezeti kultúra** kialakítása, szem előtt tartva a következőket:

- ❖ a szolgáltatásban részt vevő **partnerek** igényeinek megismerése,
- ❖ **elkötelezett** vezetés és **team-munka**,
- ❖ **közös célok** a szervezeten (intézményen) belül,
- ❖ **intézkedési és korrekciós terv** készítése, **értékelése**,

❖ a kislépések elve.

Ennek hatására változik a kollégium **szűkebb, és tágabb környezetének** viszonya, **nyitottabbá** válik, **kapcsolatai** átalakulnak.

A **megvalósítás módja** bizonyos **szabadságot jelent**, ami alkalmazkodik **az intézmény meglévő adottságaihoz, szervezeti kultúrájához, s egyéni arculat kialakítását** teszi lehetővé.

A kollégium **nevelőtestülete** jelenlegi felállásban harmadik éve dolgozik együtt. Ez idő alatt számtalan **közös munka** készült, számtalan **pályázaton vettünk részt**, melyeknek elkészítése is mindig **közösen** történt. Intézményi munkánkat **alapdokumentumaink szerint** és **gyakorlati megvalósításában** folytatjuk a jövőben.

A **partnerközpontú működés** a továbbiakban sem jelent mást, mint az oktatási **folyamatban résztvevők figyelembe vételét**, s hogy úgy dolgozzunk az intézményben, hogy az **minden partner számára** nemcsak elfogadható, de **kíváncsú** is legyen. Ez a folyamat **nem valósítható meg gyorsan**, viszont intézményünk eddigi gyakorlata is azt mutatja, hogy a résztvevők **pozitív hozzáállást** tanúsítanak, s ez mindenképpen **bizakodásra** ad okot. A **környezettől való előnyös különbözőség** elérése számunkra mindenképpen **fontos**, mert csak így érhető el, hogy a **szülők** és a **diákok** bennünket **válasszanak** a fővárosban található **többi kollégiummal** szemben.

A **szakmai nehézségek** kezelése rendkívül **fontos**, mert a pedagógusok **egyéni munkavégzése** nem pótolja a **közös munkát**, pedig az intézmény **külső megítélésében** ez a munka adja a kiindulási alapot. Építeni kell a **nevelőtestület** szoros és **állandó együttműködésére**, mely **önismereten**, azonos **értékeken és célokon kívül összehangolt módszereken** alapszik.

Az esetlegesen **felmerülő problémák** megoldása során **párbeszéd** keretében kell **rámutatnunk** a gondokra, s **láthatóvá** tenni a **sikerek**, vagy az esetleges **kudarcok okát**. A vezető képviseli azt a nézetet, hogy **a közös érdek a folyamatok javítása**, s az, hogy ebben a folyamatban **mindenki aktívan részt vegyen**.

Az intézményi, megfogalmazott **elvárásoknak** eleget tettünk:

- ❖ növekedett az **intézmény elismertsége, presztízse** más intézmények és a szülők körében,
- ❖ növekedett a **dolgozói elkötelezettség** az intézmény iránt,
- ❖ megalapozta az intézmény **fejlődési irányát**,
- ❖ „**egy nyelven beszélünk**”,
- ❖ **egységes a cél- és feladat-meghatározás**,
- ❖ munkánk során az **együttműködési készségünk és magabiztosságunk** növekedett.

6.5. Ellenőrzés, mérés

Az **intézkedési** tervekben megjelölt paramétereket szeretnénk betartani, ezekre **ellenőrzési tervet** készítünk felelősökkel, megadott határidővel.

Legutóbbi SWOT-analízisünk mutatja az egyes területeket és azokkal való további feladatokat:

Összefoglalva:

erősségeink: ❖ a kollégium jó elhelyezkedése, ❖ felszereltség, kis közösség, ❖ jó kapcsolat iskolákkal, szülőkkel, ❖ kulturált környezet, családi légkör, barátságos hangulat, ❖ egységes vezetés, szervezethez, ❖ képzett tanárok, kreatív diákok, ❖ összetartás, kompromisszumkészség, ❖ szabadon választott tanulási hely, ❖ tanulmányok, programkínálat, ❖ technikai dolgozók feladatvállalása,	gyengeségeink: (fejlesztésre várnak): ❖ közösségi munkában való részvétel, ❖ együttműködés, ❖ kölcsönös tisztelet, bizalom ❖ helyhiány, ❖ gyengébb tanulók felzárkóztatása, ❖ felelősségvállalás, szakköri vállalkozások teljesítése, ❖ motiváció: „számomra hasznos, jó”,
lehetőségek ❖ tanulás, nyelvtanulás, ❖ szakkörök, sportolás, ❖ számítógép használata, Internet, ❖ versenyek, kirándulások, ❖ a város megismerése, ❖ tanár- diák együttműködés, ❖ önképzés, önfejlesztés, ❖ szabad véleménynyilvánítás, ❖ teljes egyetértés megvalósítása,	félelmek: ❖ kedvezőtlen demográfiai hatás, ❖ összetartó erő fellazulása, ❖ pénzhiány, ❖ egymással való törődés elhanyagolása, ❖ tanulmányi átlag romlása, ❖ erősségek eltűnése, ❖ romló társadalmi megbecsülés,

S végül álljon itt egy gondolat Khalik Gibrantól, mely mindezt alátámasztja:

„... együttlétetekben hagyjatok teret egymás között, s engedjétek, hogy a szél és a mennybolt táncra kerekedjék közöttetek. Szeressétek egymást, de ne tegyétek a szeretetet bilincssé: alkossatok belőle inkább összekötő tengert lelketek partjai között... álljatok egymás mellett, de ne túl közel egymáshoz.”

Budapest, 2020.június 22.

Veres Katalin
igazgató

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelése jegyzéke

Megnevezés	Összeg	tételeken	oldalszám
a pedagógiai program kötelező foglalkozási részéhez kapcsolódó eszközök (KNOAP, szakkörök)	200.000.-	könyv, szakkönyv, elektronikai eszközök, előadói díj, filmek, hanganyagok, belépőjegyek, relaxációs anyagok, kézműves alapanyagok	47-75., 21., 47.
kulturális programok	50.000.-	jutalmak, oklevelek, belépőjegyek (színház, mozi, kiállítás)	16., 30., 33., 35., 44., 47., 53.
egyéb információhordozó, könyv	30.000.-	CD, DVD, könyvek	28., 47., 26.
sportfelszerelések	20.000.-	súlyzó, gumikötél, fit video kreditek, uszodabérlet	21., 39.-40., 64-66.
gyógyszer, irodaszer, nyomtatvány	100.000.-	fertőtlenítő, steril kötszer, tintapatron, fénymásoló papír	7., 24., 25., 34., 39., 80.

A következő 5 évre tervezett továbbképzések:

Pedagógus neve:	Tanfolyam címe:	Helyszín:	Tervezett ideje:
Csomós Anita	Tehetségfejlesztéssel kapcsolatos akkreditált képzés		2021.
Joósz Gabriella	Matematikai kompetenciák kialakítása és fejlesztése (akkreditált képzés)		2020
	Védetten a világhálón (akkreditált képzés)		2021
	Környezeti nevelés, környezettudatos magatartásra nevelés (akkreditált képzés)		2021
Vincze Zsuzsanna	„Pedagógusok felkészítése a pedagógusminősítési szakértői feladatok ellátására – blended képzés” és „Pedagógusok felkészítése az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben szakértői feladatok ellátására – blended képzés”	Budapest	2021

3. melléklet

1. A kollégiumi DÖK képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai programban foglaltakkal egyetértünk, illetve az előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

.....
a DÖK képviselőjében

2. A közalkalmazottak képviselőjében és felhatalmazása alapján tanúsítom, hogy a Pedagógiai program során véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

.....
Rákóczi Marianna
közalkalmazotti képviselő

Budapest, 2020. június 22..

A pedagógiai programban foglaltakkal egyetértünk.

Célkitűzései ötvözik a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjának alapelveit és fejlesztési feladatait, az iskola, a társadalom elvárásait.

Egyetértünk e célokkal, és nevelői munkánk ezek megvalósítására irányul.

Kiemelten fontosnak tartjuk a nyelvtanulás biztosítását és a számítógép használatát a hétköznapi gyakorlatban.

A kollégium azzal, hogy rendszeresen segíti a gyenge tanulók felzárkóztatását, korrepetálást biztosít, megteremti a nyugodt tanulás feltételeit és annak ellenőrzését is, a tanulmányi előrehaladás fontos tényezőjévé válik. Ugyanakkor a nevelői munka jelentősége nőtt, hiszen a kollégium az iskola és a család nevelői tevékenységét kell, hogy ötvözze, és mindez megfogalmazódik a pedagógiai programban.

Budapest, 2020. június 22.

Pedagógusok képviselőjében:

.....

Joósz Gabriella

.....

Vincze Zsuzsanna

Nyilatkozat

Alulírott Veres Katalin, a Fábry Zoltán Középiskolás Leánykollégium (1074 Budapest, Hársfa u. 4.) igazgatója nyilatkozom arról, hogy intézményünkben a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint előírt minimum (kötelező) felszerelések és eszközök a pedagógiai program végrehajtásához rendelkezésünkre állnak.

Budapest, 2020. június 22.

Veres Katalin
intézményvezető

Jegyzőkönyv

az intézményi Pedagógiai Program módosításának elfogadásáról

Készült: a Fábry Zoltán Középiskolás Leánykollégiumban, 2020. június 22. 13:00

Tárgy: az intézményi Pedagógiai program módosításának véleményeztetése.

Jelen vannak:

- a kollégium szakmai közössége.(jegyzőkönyv alapján),
- a kollégiumi diákönkormányzat képviselője,
- a szülők képviselője egy korábbi időpontban tekinthette meg az előkészített dokumentumot, melyben foglaltak ellen nem volt ellenvetése.

Jkv. vezető: Darázs Adrienn

- ❖ Veres Katalin igazgatónő a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Vincze Zsuzsannát.
- ❖ Az igazgatónő ismerteti a kollégium alkalmazotti közösségével, az intézményi Pedagógiai program módosításának egységes szerkezetbe foglalt változatát valamint megkérdezi a jelenlévőket, hogy van-e javaslatuk, észrevételük a témában.
- ❖ **Határozat:** fentiek megvitatása után az alkalmazotti értekezlet véleményezi és egyetért a Pedagógiai program módosításával.
- ❖ Veres Katalin igazgató megköszöni a részvételt és bezárja az alkalmazotti értekezletet.

Kmf.

Hitelesítő:

Vincze Zsuzsanna

.....

Darázs Adrienn jkv. vezető

.....

7. Záradék

Az 2011. évi CXC. törvény és annak 2019. évi LXX módosítása értelmében az óvodák, iskolák és kollégiumok kötelesek felülvizsgálni pedagógiai programjukat. A Fábry Zoltán Középiskolás Leánykollégium nevelőtestülete a felülvizsgálatot elvégezte. A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendeletnek, ennek 212/2020 (VII.1.), és a pedagógusok előmeneteli rendszeréről szóló 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendeletnek valamint a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletnek megfelelően a szükséges kiegészítéseket megtette, és a pedagógiai programot egységes szerkezetbe foglalta.

Az egységes szerkezetbe foglalt Pedagógiai program a nevelőtestület valamint a fenntartó jóváhagyása után lép érvénybe.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott programhoz való hozzáférés lehetőségei

A pedagógiai programot évente kell értékelni és az esedékes módosításokat elvégezni.

A törvények, rendeletek változása esetén, azok hatályba lépését követő 30 napon belül el kell végezni a szükséges korrekciókat.

A kollégium pedagógiai programját jóváhagyás után a szülők és a diákok részére nyilvánosságra hozza, megkönnyítve a tájékozódást, a kollégiumválasztást.

A pedagógiai program 1-1 példányát elhelyezzük az intézmény könyvtárában, az irattárban, és a tanáriban, illetve honlapunkra is feltöltjük. Egy példányt küldünk a fenntartónak.

A csoportvezető tanárok kötelesek tájékoztatást adni a diákoknak és a szülőknek a pedagógiai programról.

A pedagógiai program elfogadásának dokumentumai

Jelen pedagógiai programot a kollégiumi diákönkormányzat véleményezte, a végleges változat kialakításakor javaslataikat figyelembe vettük, a programba beépítettük.

A pedagógiai program készítése során a nevelőtestület véleményt nyilvánított, a javaslatok a végleges változatban szerepelnek.

A programot a nevelőtestület 2020. 06. 22-én tartott értekezletén megvitatta, döntési jogkörénél fogva e formában egybehangzóan elfogadta.

E döntést a nevelőtestület felhatalmazásával két választott képviselő aláírásával igazolja.

Budapest, 2020. 06. 22.

.....

.....

9. ZÁRADÉK

a pedagógiai programban a fenntartóra háruló többletkötelezettségről

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és annak 2019. évi LXX módosítása értelmében a 26. § (1) pontja alapján „A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.”

A pedagógiai programban szereplő költségvetési támogatást igénylő feladatok megszervezése, végrehajtása előtt legalább 30 nappal az intézmény köteles beszerezni a fenntartó engedélyét.

A többletkötelezettség mértékéről a fenntartó a hatályos költségvetésének figyelembe vételével dönt.

Ezen záradék a hatályos pedagógiai program mellékletét képezi.

Budapest, 2020.június 22.

.....
.....

intézményvezető olvasható neve és aláírása

p.h.